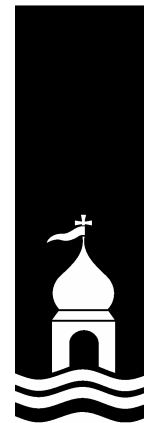

Lemvig Kommune
Natur og Miljøafdelingen
Rådhusgade 2
7620 Lemvig

§ 12-miljøgodkendelse af

Godballe,
Godballevej 13,
7650 Bøvlingbjerg

Miljøgodkendelse udarbejdet af Lemvig Kommune med bistand fra:

NIRAS A/S
Bavnehøjvej 12
Postboks 122
DK-6701 Esbjerg V

Telefon 7513 5022
Telefax 7513 4968
E-mail niras@niras.dk
Web www.niras.dk

CVR-nr. 37295728
Tilsluttet F.R.I

Udgave nr.:
Version: V_A

Dato: 8. juli 2010

Forfatter:
Lene Trelle Christiansen og Jane Kirkegaard

Kvalitetskontrol:
Christian Damgaard Andersen og Anders C. Bjørnshave-hansen

Godkendt af:
Torsten Bliksted

Sag nr. og filnavn:
P:\ABH Sager\2010 sager\Lemvig landbrug\Godballevej 13\MGK Godballevej 13_version_V_A.DOC

1. RESUMÉ.....	4
2. BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	7
2.1 DATABLAD	7
2.2 GODKENDELSE.....	8
3. VILKÅR FOR GODKENDELSEN.....	10
3.1 GENERELT.....	10
3.2 PRODUKTION	10
3.3 AREALANVENDELSE.....	13
3.4 KONTROLVILKÅR OG EGENKONTROL.....	14
3.5 ANDRE VILKÅR.....	15
4. RETSBESKYTTELSE OG IKRAFTTRÆDELSE.....	16
4.1 RETSBESKYTTELSE.....	16
4.2 IKRAFTTRÆDELSE	16
5. KLAGEVEJLEDNING.....	16
5.1 KLAGERET	16
6. OFFENTLIGGØRELSE	17
7. MILJØTEKNISK REDEGØRELSE.....	19
7.1 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	19
7.2 PRODUKTION	21
7.3 INDRETNING	23
7.4 DRIFT.....	25
7.5 GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDBLING	29
8. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	32
8.1 AMMONIAK.....	32
8.2 LUGT.....	38
8.3 TRANSPORT.....	40
8.4 LYS.....	43
8.5 STØJ	43
8.6 STØV.....	44
8.7 SKADEDYR	44
9. HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	45
9.1 DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER	45
9.2 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS AREALER.....	52
9.3 NATURA 2000 OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV ARTER.....	62
10. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	67
10.1 MANAGEMENT.....	67
10.2 FODER	68
10.3 STALDINDRETNING.....	68
10.4 FORBRUG AF ENERGI	69
10.5 FORBRUG AF VAND.....	70
10.6 OPBEVARING/BEHANDLING AF HUSDYRGØDNING	70
10.7 KONKLUSION.....	71
11. AFFALD OG KEMIKALIER.....	71
12. FORSLAG TIL EGENKONTROL.....	72
13. VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB.....	72
14. OPHØR AF HUSDYRBRUGET	73
15. ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	73
16. LITTERATUR.....	74

1. Resumé

Beskrivelse af projekt

Henning Lisby Nielsen driver fjerkræproduktion på Godballevej 13. Ansøgers ejendom og produktion på Glarbjergbækvej 7 er lagt under Godballevej 13, og indgår som en del af nærværende godkendelse. På Godballevej 13 omlægges produktionen fra skrabeæg og buræg til udelukkende produktion af buræg. I hver af de to eksisterende burægstalde, der i forbindelse med projektet forlænges, udvides produktionen, så der fremover er 10.000 hønepladser i hver stald. Dyreholdet udvides endvidere i en ny burægstald (72 x 20 meter, i alt 1.459 m²) på Godballevej 13 med 20.000 hønepladser. På Glarbjergbækvej 7 forlænges opdrætsstalden, så der efter udvidelsen er 20.000 hønnepladser.

Dyreholdet består i nudrift af 14.000 årshøner og 39.000 årshønniker, svarende til 112,20 DE. Efter udvidelsen vil der på ejendommen være en produktion på 250,69 DE fordelt på 35.447 årshøner (213,55 DE) og 52.000 årshønniker (37,14 DE).

Foruden Godballevej 13 ejer ansøger ligeledes ejendommen Bækmarksbrovej 85 A (bygningssløs ejendom), Godballevej 15 og Glarbjergbækvej 7, der er placeret ca. 500 m mod nordvest. På Glarbjergbækvej 7 produceres hønnikerne i en opdrætsstald, som senere overføres som høner til Godballevej 13. Opdrætsstalden er lagt under Godballevej 13, dvs. de to adresser har samme ejendomsnummer og CVR-nummer. Lemvig Kommune har samlet vurderet, at de to ejendomme er teknisk og forureningsmæssigt forbundet i en sådan grad, at de skal vurderes og godkendes samlet. Når Godballevej 13 i miljøgodkendelsen nævnes eller omtales som husdyrbruget/ejendommen/bedriften, er det derfor også gældende for Glarbjergbækvej 7 med mindre andet fremgår.

Ansøgningen omfatter ud over udvidelsen af dyreholdet drift af og gylleudbringning på i alt 149,87 ha ejede og forpagtede arealer. Der er ikke aftaler om udspredning af husdyrgødning på tredjemandsarealer.

Husdyrbrug med over 230 DE i æglæggende høns eller 40.000 pladser til æglæggende høns er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006 (Husdyrloven). Det indebærer, at der er udarbejdet en miljøgodkendelse for produktion, staldanlæg og udspretningsarealer.

I forbindelse med godkendelse af husdyrbruget har Lemvig Kommune med bistand fra NIRAS vurderet produktionen i forhold til miljøpåvirkningen af omgivelserne. Resultaterne er de væsentligste miljøpåvirkninger kan ses herunder.

Transporter

Transporter til og fra anlægget øges ved udvidelsen fra 622/år til 626/år svarende til ca. 0,6 %. Ca. halvdelen af transporterne udgøres af gødningstransporter til udspretningsarealerne, som hovedsagligt foregår inden for en kortere periode i forårsmånederne. Lemvig Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener for omgivelserne forbundet med det forøgede antal transporter.

Ammoniak

Ansøger har som supplerende fremsendt en fiktiv ansøgning med skemanr. 16833, som viser en mere korrekt ammoniakemission fra anlægget. Ansøger har en særlig sammensætning af stald og lager, som ikke bliver beregnet korrekt i den reelle ansøgning. Ansøger leverer løbende fast gødning til Lemvig Biogas, som også løbende leverer afgasset gylle retur, der opbevares på ejendommen. I www.husdyrgodkendelse.dk tages der ikke højde for ammoniakemission fra den modtagne gødning, men kun fra gødningen produceret på ejendommen. Dvs. i den reelle ansøgning sker der en overestimering af ammoniakemissionen fra ejendommen. I den fiktive ansøgning er der i stedet regnet med staldsystemer, hvori der produceres flydende gødning, hvorved der opnås en mere korrekt beregning af ammoniakemissionen fra ejendommen. Der er derfor i det følgende vedr. ammoniakemission taget udgangspunkt i den supplerende fiktive beregning.

I www.husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission fra anlægget på 3.426,28 kg N/år. Der er en meremission af ammoniak fra ejendommen på 427,99 kg N/år. For at overholde kravet om 15 % reduktion af ammoniakemissionen fra stalde og lager, etableres der berigede bure med hyppig udmugning, som samtidig lever op til BAT. I husdyrgodkendelse.dk er dette indtastet som kemisk luftvasker, da der ikke er mulighed for at vælge hyppig udmugning som et tiltag, der reducerer ammoniakfordampningen.

Lemvig Kommune vurderer, at det generelle ammoniakreduktionskrav er tilstrækkeligt til at beskytte de omkringliggende naturarealer.

Nitrat til overfladevand

Alle ejendommens 149,87 ha udspretningsarealer ligger i nitratklasse III. Ved hjælp af beregningsprogrammet Farm-N på www.husdyrgodkendelse.dk er det beregnet, at der uden brug af virkemidler gennemsnitligt må udbringes 50 % af harmonireglerne svarende til 0,7 DE/ha. Jf. ansøgningen benyttes som virkemiddel 17 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektorats krav. Herved kompenseres der for den forøgede udvaskning fra arealerne i nitratklasse III. Dette betyder, at der reelt må og vil blive udbragt 1,39 DE/ha. Beskyttelsesniveauet for udvaskning af kvælstof til overfladevand er overholdt jf. ansøgningen, idet den reelle udvaskning af kvælstof på 87,40 kg N/ha ikke er større end den maksimale udvaskning, som er beregnet til 87,40 kg N/ha.

Lemvig Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau i dette konkrete tilfælde er tilstrækkeligt til at beskytte overfladevandet.

Nitrat til grundvand

Alle husdyrbrugets udspretningsarealer er beliggende udenfor nitratfølsomt indvindingsområder. Der er i ansøgningssystemet derfor ikke udført beregninger af grundvandets påvirkning med nitrat på husdyrbrugets arealer.

Lemvig Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte grundvandet.

Fosfor

Med den ansøgte udvidelse af husdyrbruget vil summen af fosfor i husdyrgødningen blive på 5.079,57 kg P. Dette giver en gennemsnitlig tilførsel af fosfor på 33,9 kg fosfor per hektar. Afgrøderne vil ifølge beregninger og notat fra Skov og Naturstyrelsen ang. "Standardsædskifter og referencesædskifter" fraføre 21,1 kg fosfor/ha. Der er dermed et gennemsnitligt fosforoverskud på 12,8 kg P/ha/år. Kravet om P-overskud er overholdt jf. beregninger i ansøgningssystemet.

Mark 1, 2, 6-1, 6-2, 10, 11-1, 36, 35, 34, 17, 18, 19, 20 og 24 er dræned. Udspretningsarealerne består hovedsagligt af sandjord og kommunen vurderer, at der vil være en lav udvaskning af fosfor til overfladevand.

Lemvig Kommune vurderer derfor, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkelig til at beskytte miljøet i det konkrete tilfælde.

Nabopåvirkning – Lugt, støv og støj

Da ansøger har stalde beliggende på to adresser er der i www.husdyrgodkendelse.dk foretaget to lugtgeneberegninger med udgangspunkt i hver af de to adresser og nærmeste byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. Lugten fra husdyrholdet vil ifølge beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk, kunne være generende for beboere i beboelseshuse i landzone indenfor 178 m. Den nærmeste nabo uden landbrugspligt (Godballevej 30) befinder sig ca. 359 meter fra Godballevej 13. Den nærmeste nabo uden landbrugspligt (Glarbjergvej 45), befinder sig ca. 1.600 meter fra Glarbjergbækvej 7. Der ligger derfor ingen ejendomme indenfor 1,2 gange genegrænsen.

Geneafstanden til samlet bebyggelse er på 394 meter. Nærmeste samlede bebyggelse for Godballevej 13 er Fåre og for Glarbjergbækvej 7 er det Ramme. Afstanden fra Godballevej til Fåre er 359 meter, men jf. ovenstående er geneafstanden overholdt. Afstanden fra Glarbjergbækvej 7 til Ramme er ca. 3,7 km.

Geneafstanden til byzone er ca. 531 meter, nærmeste byzone for Godballevej er Bøvlingbjerg og for Glarbjergbækvej 7 er det Ramme. Afstanden fra Godballevej til Bøvlingbjerg er mere end 4 km og afstanden fra Glarbjergbækvej 7 til Ramme er ca. 3,7 km.

Da alle geneafstande er overholdt vurderes det, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre uacceptabel lugtpåvirkning af omgivelserne.

Godkendelse

Godkendelsen indeholder vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af de oplysninger, der er givet i forbindelse med ansøgningen, samt gældende vejledninger og oplysninger der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Lemvig Kommune vurderer på grundlag af oplysningerne i ansøgningen skema nr. 11334, version 6, og fiktiv ansøgning nr. 16833, version 3, samt øvrige indkomne oplysninger i forbindelse med ansøgningen og miljøgodkendelsens vilkår, at produktionen på Godballevej 13, 7650 Bøvlingbjerg kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde og dermed godkendes.

2. Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ansøger	Henning Lisby Nielsen, Godballevej 13, 7650 Bøvlingbjerg. Tlf. 97885306/ Mobil 21773511
Bedriftens adresse	Godballevej 13, 7650 Bøvlingbjerg.
Husdyrbrugets navn	Godballe
Matrikelnummer	16 m.fl., Den nordlige Del, Bøvling 19 d, Enlige Gårde, Lomborg
Virksomhedens art	Ægproduktion
Ejer	Henning Lisby Nielsen
CHR-nummer	58385
CVR-nummer	12389345
CVP-nummer	12389345
Kontaktperson	Henning Lisby Nielsen
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune

2.2 Godkendelse

Dyreholdet på de to ejendomme består i nudrift af 14.000 årshøner og 39.000 årshønniker svarende til samlet 112,20 DE. Efter udvidelsen vil der på ejendommen være en produktion på 250,69 DE fordelt på 35.447 årshøner (213,55 DE) og 52.000 årshønniker (37,14 DE).

På Godballevej 13 omlægges produktionen fra skrabeæg og buræg til udelukkende produktion af buræg. I hver af de to eksisterende burægstalde, der i forbindelse med projektet forlænges, udvides produktionen, så der fremover er 10.000 hønepladser i hver stald. Dyreholdet udvides endvidere i en ny burægstald (72 x 20 meter, i alt 1.459 m²) på Godballevej 13 med 20.000 hønepladser. På Glarbjergbækvej 7 forlænges opdrætsstalden, så der efter udvidelsen er 20.000 hønnikepladser.

Foruden Godballevej 13 ejer ansøger ligeledes ejendommen Bækmarksbrovej 85 A (bygningssløs ejendom), Godballevej 15 og Glarbjergbækvej 7, der er placeret ca. 500 m mod nordvest. På Glarbjergbækvej 7 produceres hønnikerne i en opdrætsstald, som senere overføres som høner til Godballevej 13. Opdrætsstalden er lagt under Godballevej 13, dvs. de to adresser har samme ejendomsnummer og CVR-nummer. Dette foregik i 1990 og begge ejendomme har siden været drevet som ét samlet anlæg. Kommunen har endvidere foretaget tilsyn på begge ejendommene, som om de var ét anlæg, og kommunens vurdering af produktionen og dens størrelse har ikke været delt op. Lemvig Kommune har samlet vurderet, at de to ejendomme er teknisk og forureningsmæssigt forbundet i en sådan grad, at de skal vurderes og godkendes samlet. Når Godballevej 13 nævnes eller omtales som husdyrbruget/ejendommen/bedriften, er det derfor også gældende for Glarbjergbækvej 7 med mindre andet fremgår.

Husdyrbrug med mere end 230 DE i æglæggende høns, er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006. Det indebærer, at der er udarbejdet en miljøgodkendelse af produktionen, staldanlæg og udspretningsarealer. Produktionen er vurderet i henhold til Lov om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006 (Husdyrloven) med senere ændringer.

I forbindelse med godkendelse af husdyrbruget har Lemvig Kommune vurderet produktionen i forhold til miljøpåvirkningen af omgivelserne. Resultaterne af de væsentligste miljøpåvirkninger kan ses herunder. Godkendelsen indeholder desuden en miljøteknisk beskrivelse af landbruget.

Godkendelsen indeholder vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af de oplysninger, der er givet i forbindelse med ansøgningen, samt gældende vejledninger og oplysninger der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Lemvig Kommune.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Lemvig Kommune godkender hermed produktionen på 250,69 DE i æglæggende høns for Godballevej 13, 7650 Bøvlingbjerg. Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte det omgivende miljø.

Lemvig Kommune finder, at dyreholdet på Godballevej 13, 7650 Bøvlingbjerg kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde.

3. Vilkår for godkendelsen

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår

3.1 Generelt

1. Landbrugsejendommen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne miljøgodkendelse.
2. Godkendelsen bortfalder, hvis godkendelsen ikke er udnyttet senest 2 år efter denne er meddelt.
3. Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygnings eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af miljømyndigheden i henhold til gældende lovgivning.

3.2 Produktion

4. Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter en årlig produktion bestående af 35.447 årshøner og 52.000 årshønniker, svarende til 250,69 DE. Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

5. Foderkorrektio n (hønniker) - kvælstof

For samtlige hønniker må indholdet af råprotein i foderet maksimalt være 16,5 % ved tildeling af 5,80 kg foder pr. hønnike, med 1,35 kg tilvækst. Ved ændringer af sammensætningen af foderblandingen og tildelingen må proteintildelingen pr. kg tilvækst ikke øges i forhold til ovenstående. Type 2 korrektionsfaktoren for kvælstof, beregnet jf. Miljøteknisk redegørelse og vurderinger afsnit 8.1, må maksimalt være 1,18.

Der skal foreligge dokumentation af foderanalyser, som skal fremvises på forlangende. Dokumentation skal dække en sammenhængende periode på 12 måneder og kan bestå af foderkontrol eller ajourførte foderplaner.

6. Foderkorrektio n (høner) - kvælstof

For samtlige høner må indholdet af råprotein i foderet maksimalt være 16,0 % ved tildeling af 41,00 kg foder pr. årshøne, med 0,65 kg tilvækst og 19,4 kg æg pr. årshøne.

Ved ændringer af sammensætningen af foderblandingen og tildelingen må proteintildelingen pr. kg tilvækst ikke øges i forhold til ovenstående. Type 2 korrektionsfaktoren for kvælstof, beregnet jf. Miljøteknisk redegørelse og vurderinger afsnit 8.1, må maksimalt være 0,93.

Der skal foreligge dokumentation af foderanalyser, som skal fremvises på forlangende. Dokumentation skal dække en sammenhængende periode på 12 måneder og kan bestå af foderkontrol eller ajourførte foderplaner.

7. Foderkorrektio n (hønniker) - fosfor

For samtlige hønniker må indholdet af fosfor i foderet, maksimalt være 0,70 % ved tildeling af 5,80 kg foder pr. hønnike, med 1,35 kg tilvækst. Ved ændringer af sammensætningen af foderblandingen og tildelingen må

fosfortildelingen pr. kg tilvækst ikke øges i forhold til ovenstående. Type 2 korrektionsfaktoren for fosfor, beregnet jf. Miljøteknisk redegørelse og vurderinger afsnit 9.2, må maksimalt være 0,99.

Der skal foreligge dokumentation af foderanalyser, som skal fremvises på forlangende. Dokumentation skal dække en sammenhængende periode på 12 måneder og kan bestå af foderkontrol eller ajourførte foderplaner.

8. Affald

Erhvervsaffald skal bortskaffes i overensstemmelse med Lemvig Kommunes affaldsregulativ.

Brændbart affald skal opsamles i en container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Farligt affald, herunder spraydåser, olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tromler eller anden egnet beholder, der er placeret indendørs, på tæt underlag, uden mulighed for tilledning til afløb ved uheld eller spild. Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. skal opbevares i en engangsplastspand, og skal bortskaffes igennem en indsamlingsordning for klinisk risikoaffald.

9. Olietanke

Der er følgende fire olietanke på husdyrbruget:

Tank 1: Nedgravet fra 1973 på 5.000 l til fyringsolie. Placeret vest for stuehuset på Godballevej 13.

Tank 2: Nedgravet fra 1973 på 5.000 l til dieselolie. Placeret syd for maskinhuset.

Tank 3: Overjordisk fra 1993 på 2.500 l til dieselolie. Placeret i maskinhuset.

Tank 4: Nedgravet fra 1986 på 2.500 l til fyringsolie. Placeret vest for opdrætsstalden på Glarbjergbækvej 7.

Husdyrbrugets olietanke er omfattet af den til enhver tid gældende olietankbekendtgørelse, herunder sløjfningsterminerne i denne.

Ved etablering af nye olietanke på ejendommen, skal Lemvig Kommune informeres om dette 4 uger inden etablering.

10. Olie og kemikalier

Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Påfyldning af dieselolie skal foregå i maskinhuset. Påfyldning og udvendig rengøring af marksprøjte skal foregå i maskinhuset eller i marken.

11. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Tabel 1: Grænseværdier for støjniveau hos nabobeboelser.

Dag	Periode	Referencetidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

12. Hygiejne

Staldventilatorer skal efterses hver gang, der indsættes et nyt hold dyr.

13. Tømning af gyllebeholdere

Ved tømning af husdyrbrugets to gyllebeholdere, skal der benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.

14. Dybstrøelse

Dybstrøelse, der ikke køres direkte ud og bredspredes, skal opbevares på møddingspladsen på Godballevej 13 eller danne flydelag i gyllebeholdere.

15. Gyllebeholder vest for jernbanen

Den nye gyllebeholder vest for jernbanen skal fjernes, hvis husdyrproduktionen ophører. Fjernelse skal ske inden der er gået 12 måneder fra det tidspunkt, hvor husdyrproduktionen ophører.

Der skal etableres beplantning omkring den nye gyllebeholder vest for jernbanen, så der opnås en vedvarende og effektiv afskærmning. Beplantningsbæltet skal bestå af minimum 3 rækker hjemmehørende løvfældende træer og buske, og være plantet senest 2 år efter miljøgodkendelsen er meddelt.

16. Spildevand

Ejeren af husdyrbruget skal indsende fyldestgørende ansøgning om tilladelse til udledning af spildevand/overfladevand, senest 2 måneder efter godkendelsen er meddelt.

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, så der kan ske forurening af vandløb via dræn.

17. Beredskabsplan

Der skal foreligge en opdateret beredskabsplan senest 1 måned efter at anlægsændringerne i godkendelsen er sket. Planen skal være tilgængelig for miljøtilsynet. Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret kopi af beredskabsplanen.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

18. Opbevaringskapacitet

Virksomheden skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

19. Udspredding af husdyrgødning

Udbringning af flydende husdyrgødning skal, om muligt, ske på hverdage i tidsrummet 08-16, og må ikke give anledning til unødige gener ved nabobeboelser.

Der skal etableres en 2 meter dyrknings-, sprøjte og gødningsfrie bræmmer omkring søen grænsende op til udspreddingsareal nr. 7, målt fra søens øverste brink.

20. Ved uheld

Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip, skal Lemvig Kommune straks kontaktes telefonisk. Er der behov for øjeblikkelig indsats, ringes 112.

3.3 Arealanvendelse

21. Harmoniregel

Maksimal tilladt tilførsel af husdyrgødning på udspreddingsarealerne er 1,39 DE/ha.

22. Nye harmoniarealer

Såfremt der tilkøbes jord eller indgås nye forpagtnings- eller husdyrgødningsaftaler, skal Lemvig Kommune have lejlighed til at vurdere om driften af de nye arealer påvirker miljøet så væsentligt, at der skal stilles vilkår til anvendelsen af arealerne. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udspreddingsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udspredding eller afsætning af gødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august.

23. Nitratudvaskning - efterafgrøder

Der skal etableres 17 % ekstra efterafgrøder ud over det lovpligtige krav. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning.

24. Fosforoverskud

Husdyrbrugets udspretningsarealer må maksimalt tilføres 5.079,57 kg P/ha/år, eller et fosforoverskud på 1.918,72 kg P/år, svarende til 12,8 kg P/ha/år.

Beregning af fosforoverskuddet er foretaget på baggrund af følgende forudsætninger:

P-klasse 0: For arealer på drænedede lerjorde med et fosfortal under 4,0 er der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug.

P-klasse 1: For arealer hvor fosfortallet er mellem 4,0 – 6,0 må fosforoverskuddet maksimalt øges med 4 kg P/ha/år i forhold til det valgte standardsædkifte. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt, hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4,0 kg P/ha/år i efter-situationen.

P-klasse 2: På lavbundsarealer inkl. drænedede og grøftede sandjorde må fosforoverskuddet ikke øges. Selvom fosforoverskuddet i før-situationen er negativ, er der dog kun krav om fosforbalance i efter-situationen.

P-klasse 3: For arealer, hvor fosfortallet er over 6,0, skal der være fosforbalance på det pågældende udbringningsareal.

3.4 Kontrolvilkår og egenkontrol

25. Produktionsomfang

For at kunne kontrollere, at virksomheden overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal virksomheden opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

Husdyrgødning:	Gødningsregnskaber. Mark- og gødningsplaner. Kvitteringer for indkøb af handelsgødning.
Næringsstoffer:	Kopier af foder- og mineralrecepter, samt dokumenterede oplysninger om indkøbte og anvendte mængder.
Dyrehold:	Relevante dele af virksomhedens regnskaber.

26. Lugtprøver

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder og / eller behandling af afkastluften, således at lugten udenfor staldene formindskes.

27. BAT

Husdyrbrugets årlige forbrug af drikkevand skal registreres og noteres i en logbog. Forbruget skal være tilgængeligt for myndigheden i forbindelse med miljøtilsyn. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

Udmugning ved start af gødningsbåndet skal foretages mindst 3 gange/uge i burægstaldene på Godballevej 13. Gødningsbåndets antal driftstimer skal måles løbende ved hjælp af en timetæller eller en energimåler og skal registreres månedligt i en driftsjournal.

Der skal anvendes fasefodring i 3 minimum faser, som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Der skal tilsættes fytase til samtlige foderblandinger på husdyrbruget. Mængden af fytase, der tilsættes, skal følge anbefalet dosering fra leverandøren. Til dokumentation for at der anvendes fytase, skal der, når tilsynsmyndigheden kræver det, indsendes kopier af foder- og mineralrecepter samt dokumenterede oplysninger om indkøbte og anvendte mængder. Dokumentationen skal indsendes senest 4 uger efter, at kravet er meddelt husdyrbruget.

3.5 Andre vilkår

28. Ændringer

Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles tilsynsmyndigheden. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattet af Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

29. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare udgås. Herunder skal gylletanke, gyllekølingsanlæg og lignende tømmes. Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger eller silo- eller tankanlæg.

30. Energi

Husdyrbruget skal have besøg af en energikonsulent, og på baggrund af den derved udarbejdede rapport, skal der laves en handleplan for bedriften. Handleplanen skal indsendes til Lemvig Kommune senest 2 år efter godkendelsen er meddelt.

4. Retsbeskyttelse og ikrafttrædelse

4.1 Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i husdyrloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 41, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker, eller
- 6) der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 7 om risikobetonede processer m.v.

4.2 Ikrafttrædelse

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dag, hvor godkendelsen træder i kraft. Da der er tale om en udvidelse af produktionen har ejendommen 2 år til, at udnytte godkendelsen efter godkendelsens meddelelse.

Herefter gælder, at hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen betragtes som kontinuitetsbrud.

5. Klagevejledning

5.1 Klageret

Afgørelsen er truffet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, (Lov nr. 1572 af 20. december 2006). Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, (Lov nr. 1572 af 20. december 2006);

- Ejeren af Godballevej 13

- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en væsentlig og individuel interesse i sagens udfald. (herunder fx ejere af forpagtede arealer og aftalearealer).

En eventuel klage skal være skriftlig, stiles til Miljøklagenævnet og sendes til Lemvig Kommune.

Klagen skal være Lemvig Kommune i hænde senest 4 uger fra afgørelsens meddelelse. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender kommunalbestyrelsen klagen til Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i miljøgodkendelsens behandling.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage har ikke opsættende virkning.

Klagefristen udløber den 19 oktober 2010.

6. Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig den 21. september 2010. Offentliggørelsen har en klagefrist på 4 uger, altså indtil den 19 oktober 2010.

Følgende har fået en kopi af godkendelsen:

Ejer

- Henning Lisby Nielsen, Godballevej 13, 7650 Bøvlingbjerg.

Berørte naboer

- Ingen naboer inden for konsekvensområdet opmålt fra både Godballevej 13 og Glarbjergbækvej 7

Ejere af forpagtede arealer

- Sidsel Johanne Nielsen, Sinkbækvej 26, 7660 Bækmarksbro
- Brandborg Svinecenter ApS, Bækmarksbrovej 80, 7650 Bøvlingbjerg
- Keld Jensen, Kærvej 69, 7650 Bøvlingbjerg
- Leif Egon Abildgaard, Fårevej 68A, 7650 Bøvlingbjerg
- Henning Jensen Byskov, Møltoftvej 13, 7650 Bøvlingbjerg
- Jan Møller Abildgaard, Fårevej 70, 7650 Bøvlingbjerg

Øvrige

- Videncentret for Landbrug, Fjerkræ, Agro Food Park 15, 8200 Århus N, Jens Elvstrøm. E-post: jne@vfl.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Lemvig/Thyborøn-Harboøre, Jens J. Brogaard. E-post: br@lemvig-gym.dk
- Friluftsrådet v. Allan Kjær Villesen. E-post: akv@tdcadsl.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV.

E-post fr@friluftsraadet.dk

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C. E-post: dbf.oestjylland@gmail.com.
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: Post@rin.mim.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk 72 22 74 00
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening i Lemvig. E-post: lemvig@dof.dk
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til kapitel 5 i Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse nr. 1757 af 22. december 2006. Endvidere henvises til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 og litteraturliste bagerst.

På Lemvig Kommunes vegne den 14. september 2010

Kim Sandahl Jensen
Miljømedarbejder

7. Miljøteknisk redegørelse

7.1 Beliggenhed og planmæssige forhold

Placering og lokalisering

Anlæggets placering i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone fremgår af Tabel 2 og er skitseret på Figur 1.

Tabel 2: Placering i forhold til naboer mv.

Godballevej 13	Målt fra	Afstand
Byzone (Bøvlingbjerg)	Ny burhønsstald	4.128 m
Samlet bebyggelse (Fåre)	Burægstald 1	360 m
Enkelt bolig (Godballevej 30)	Burægstald 1	359 m
Glarbjergbækvej 7		
Byzone (Ramme)	Opdrætsstald på Glarbjergbækvej 7	3.644 m
Samlet bebyggelse (Ramme)	Opdrætsstald på Glarbjergbækvej 7	3.655 m
Enkelt bolig (Glarbjergvej 45)	Opdrætsstald på Glarbjergbækvej 7	1.644 m

For Godballevej 13 er nærmeste byzone Bøvlingbjerg, nærmeste samlede bebyggelse er Fåre og nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt er Godballevej 30.

For Glarbjergbækvej 7 er nærmeste byzone og samlet bebyggelse Ramme og nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt er Glarbjergvej 45. Ejendommen befinder sig i landzonen, hvor Bøvlingbjerg er nærmeste byzone. Fåre er nærmeste samlet bebyggelse.

Husdyrlovens afstandskrav

Afstandskrav til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone efter Husdyrlovens § 6 er jf. ovennævnte oplysninger overholdt. Nærmeste lokalplanområde i landzonen udlagt til bolig mv. er i Ramme og Bøvlingbjerg. Nærmeste sommerhusområde er beliggende vest for Fjaltring i en afstand af ca. 8 km fra de to ejendomme. Der er ingen rekreative områder udlagt i Kommuneplanrammen inden for en afstand af 5 km.

Udvidelsen af dyreholdet på Glarbjergbækvej 7 sker i en tilbygning til den eksisterende opdrætsstald, og er således omfattet af § 8 i Husdyrloven, såvel som Godballevej 13.

Udvidelsen af den eksisterende burægstald (bygning e og e2 på Figur 2) foregår ca. 20 m fra beboelsen på Godballevej 13.

Udvidelsen af den eksisterende opdrætsstald (bygning b på Figur 3) foregår ca. 65 m fra beboelsen på Glarbjergbækvej 7. Afstandskravet på 15 m er dermed overholdt for begge ejendomme.

Nærmeste offentlige vej, Godballevej, går gennem Godballevej 13 og afstandskravet på 15 m er dermed ikke overholdt for flere af de

eksisterende bygninger og ej heller for den nye tilbygning til burægstalden (bygning e2 på Figur 2). Den reelle afstand er ca. 10 m.

Lemvig Kommune vurderer, at da der er tale om udvidelse af en eksisterende stald, der ikke overholder afstandskravet til vej, vil der i forbindelse med udvidelsen ikke opstå forurening eller væsentlige gener fra udvidelsen af den pågældende stald i forhold til vejen.

Lemvig Kommune meddeler dispensation for afstandskravet i henhold til § 9 stk. 3 i Husdyrloven.

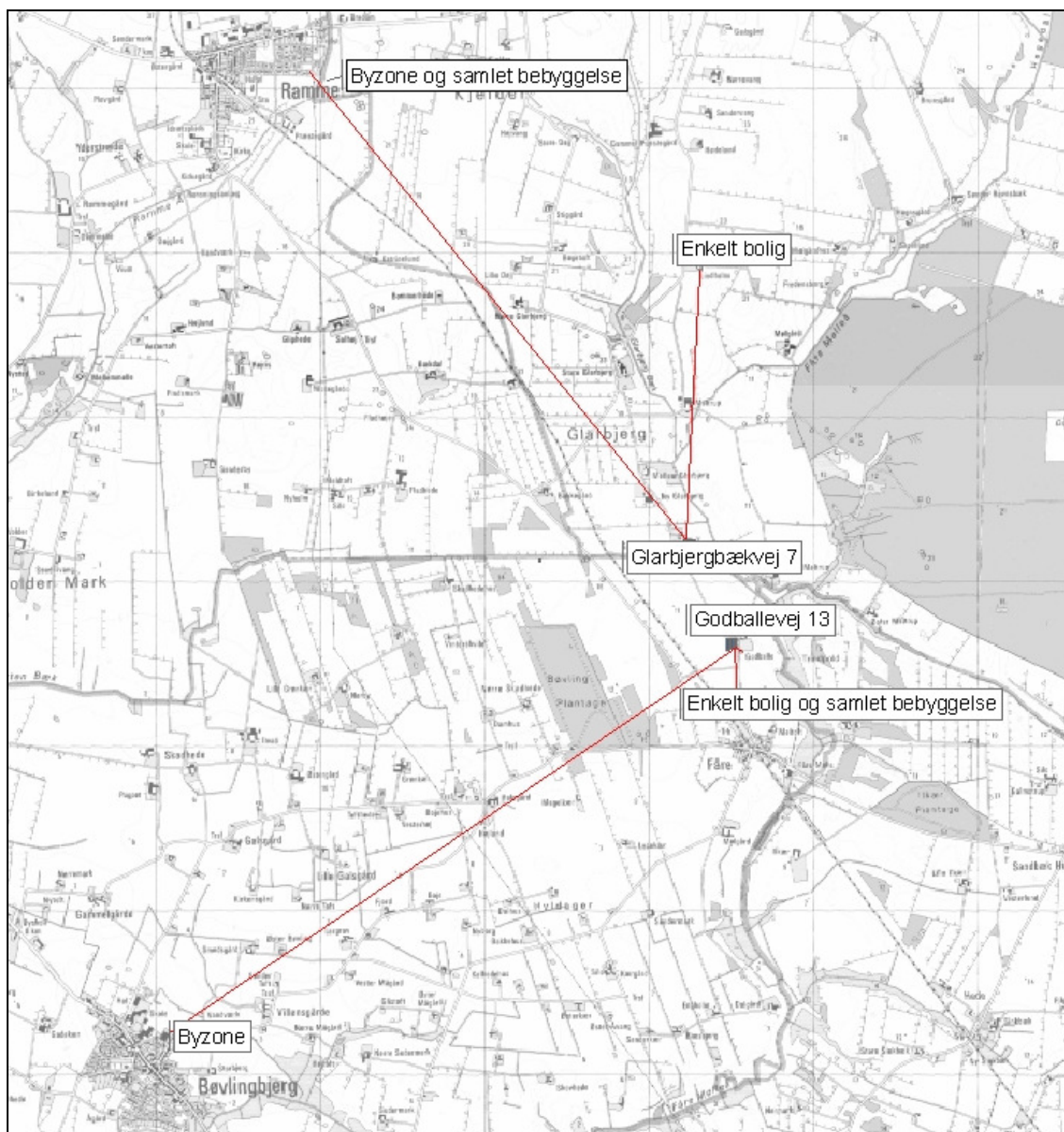
Nærmeste offentlige vej, Glarbjergbækvej, ligger mere end 120 m fra den nye tilbygning på Glarbjergbækvej 7, og afstandskravet på 15 meter er dermed overholdt.

På Glarbjergbækvej 7 er afstanden til nærmeste naboskel ca. 70 m opmålt fra den nye tilbygning til matr. nr. 24a, Den Nordlige Del, Bøvling. På Godballevej er afstanden til nærmeste naboskel ca. 147 m opmålt fra den nye tilbygning til matr. nr. 24b, Den nordlige Del, Bøvling. Afstandskravet er 30 m, og derfor overholdt.

Der er ingen sommerhusområder eller levedsvirksomheder i nærheden af de 2 ejendomme. Afstand til nærmeste almene vandforsyningsanlæg er overholdt for begge ejendomme. Afstand til vandboringen på Godballevej 13 er oplyst til 25 m opmålt fra ny mellembygning, og afstand til vandboring på Glarbjergvej 7 er 70 m opmålt fra den nye tilbygning. Afstandskravet på 25 m er dermed overholdt.

Nærmeste vandløb, Fåre Mølleå, løber ca. 140 m øst for maskinhuset på Godballevej 13 og ca. 110 m øst for den nye tilbygning på Glarbjergbækvej 7. Der ligger en sø beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 ca. 270 m øst for maskinhuset på Godballevej 13 og ca. 85 sydøst for udvidelsen af staldanlæg på Glarbjergbækvej 7. Afstandskravet til sø, vandløb og dræn er 15 m. Ansøger har oplyst at afstandskravet på 15 m til nærmeste dræn er overholdt, idet der ikke er dræn nærmere end det beskyttede vandløb 140 m øst for maskinhuset på Godballevej 13 og 110 m øst for den nye tilbygning på Glarbjergbækvej 7.

Lemvig Kommune vurderer jf. ovenstående, at afstandskravene i Husdyrlovens §§ 6 og 8 er overholdt bortset fra afstand til vej på Godballevej 13.

Figur 1: Afstande fra Godballevej 13 og Glarbjergbækvej 7 til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

7.2 Produktion

Dyrehold

Dyreholdet på de to ejendomme består i nudrift af 14.000 årshøner og 39.000 årshønniker svarende til samlet 112,20 DE. Henning Lisby Nielsen har søgt om udvidelse af besætningen til 35.447 årshøner (213,55 DE) og 52.000 hønniker (37,14 DE) i alt 250,69 DE. Ændringen af dyreholdet fremgår af Tabel 3.

På Godballevej 13 omlægges produktionen fra skrabeæg og buræg til udelukkende produktion af buræg. I hver af de to eksisterende burægstalder, der i forbindelse med projektet forlænges, udvides produktionen, så der fremover er 10.000 hønepladser i hver stald. Dyreholdet udvides endvidere i en ny burægstald (72 x 20 meter, i alt 1.459 m²) på Godballevej 13 med 20.000 hønepladser. På Glarbjergbækvej 7 forlænges opdrætsstalden, så der efter udvidelsen er 20.000 hønnikepladser.

Dyreholdet er fastlagt ud fra bilag 1A i BEK nr. 1695 af 19. december 2006 med senere ændringer: Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

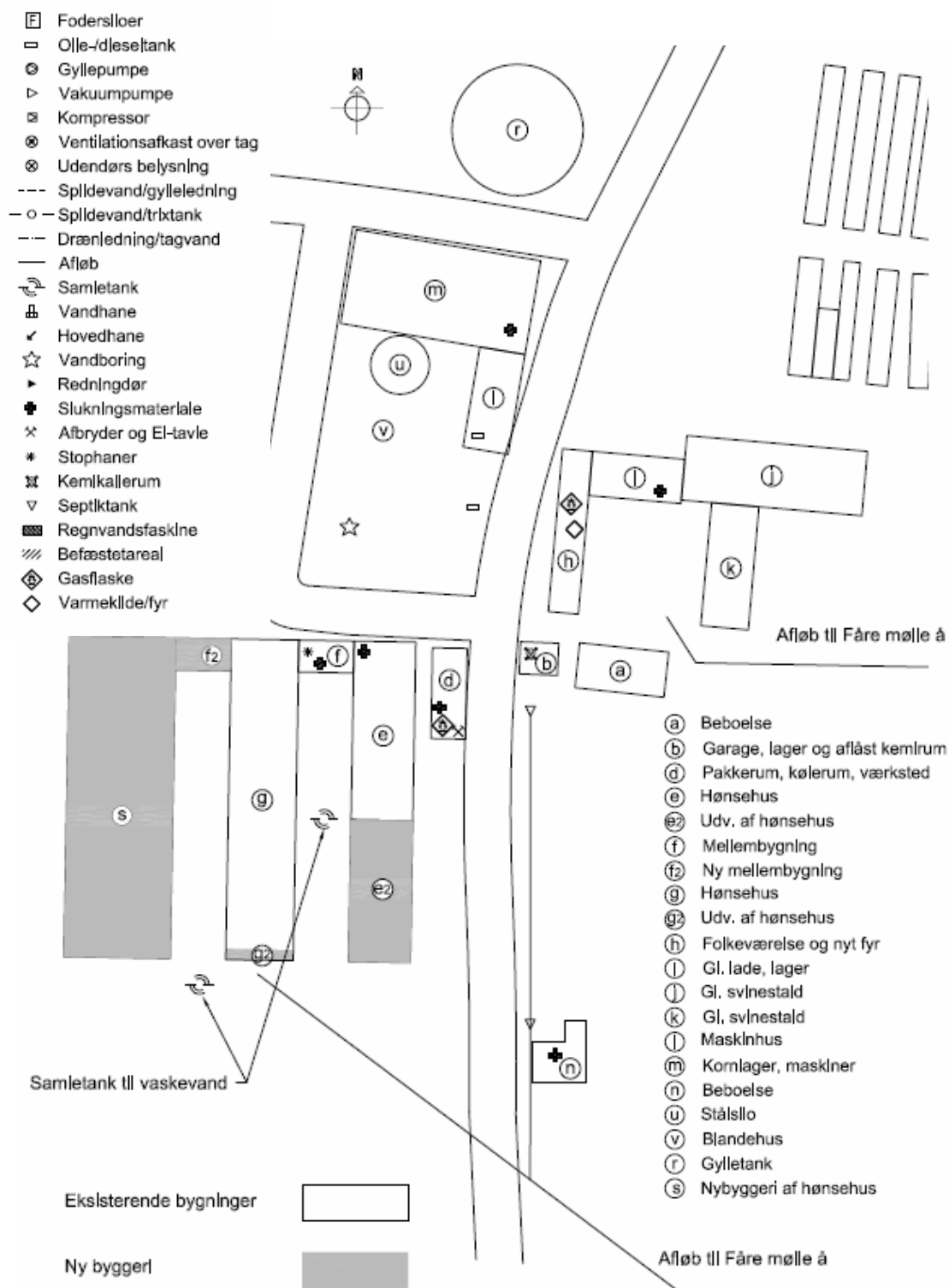
Der er stillet vilkår om dyreholdets sammensætning og omfang, samt dokumentation herfor.

Table 3: Oversigt over dyrehold på ejendommen.

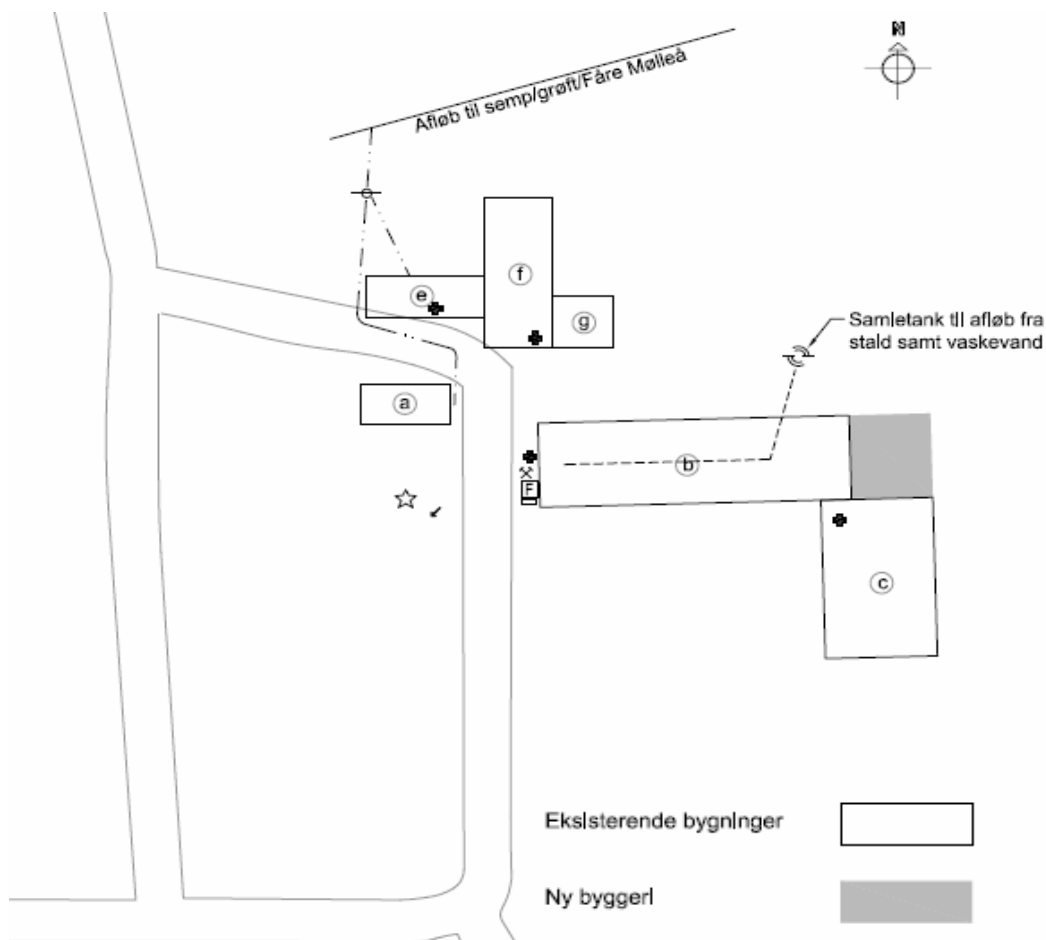
Dyreart	Dyrehold før		Dyrehold efter	
	Stk.	DE	Stk.	DE
Årshøne	14.000	84,34	35.447	213,55
Hønnike	39.000	27,86	52.000	37,14
I alt	53.000	112,20	87.447	250,69

7.3 Indretning

Udvidelse af husdyrproduktionen på Godballevej 13 foregår i de 2 eksisterende stalde ved at disse forlænges samt i en ny burægstald. Udvidelsen af produktionen på Glarbjergbækvej 7 foregår ved at forlænge opdrætsstalden på den ejendom. Indretning og nybygninger fremgår af Figur 2 og Figur 3.

Figur 2: Oversigt over bygninger på Godballevej 13.

(a) Beboelse	[F] Fodersiloer
(b) Kyllinghus	[□] Olle-/dieseltank
(c) Lade, maskiner	(⊙) Gyllepumpe
(e) Værksted, garage, lager	(▷) Vakuumpumpe
(f) Maskinhus, lager	[⊠] Kompressor
(g) Lager	(⊙) Ventilationsafkast over tag
	(⊗) Udendørs belysning
	--- Spildevand/gylleledning
	-○- Spildevand/trixtank
	--- Drænledning/tagvand
	(☺) Samletank
	(♻️) Vandhane
	(✓) Hovedhane
	(☆) Vandboring
	(▶) Redningsdør
	(⊕) Slukningsmateriale
	(×) Afbryder og EI-tavle
	(*) Stophaner
	(⊠) Kemikallerum
	(▽) Septiktank
	(☰) Regnvandsfaskine
	(///) Befæstetareal
	(⬠) Gasflaske
	(◇) Varmeklude/fyr

Figur 3: Oversigt over bygninger på Glarbjergbækvej 7.

Byggeri

Der ansøges om etablering af en ny stald til 20.000 hønepladser vest for det eksisterende staldanlæg på Godballevej 13 (bygning S på Figur 2). Den nye stald bliver 20 x 72 meter med plads til 8 rækker bure i tre etager.

Det eksisterende pakke- og kølerum (bygning d) har tilstrækkelig kapacitet selv efter udvidelsen, så der vil blive bygget en mellembygning (bygning f2) mellem den nye stald og de eksisterende stalde, hvor ægbåndet kan løbe.

Der opføres en ny silo ved de eksisterende siloer med samme højde som eksisterende siloer.

Opdrætsstalden på Glarbjergbækvej 7 forlænges med 15 meter, så den kan producere 20.000 hønniker/år og har dermed kapacitet til at fylde æglæggestaldene (æglæggestaldene kører med to aldersgrupper forskudt af hinanden). Der vil i ansøgt drift blive produceret 2,6 hold hønniker pr. år, hvoraf hver tredje afsættes til anden side. Eksisterende stald (bygning e) vil blive forlænget med ca. 28 m (e2) i sydlig retning. På anden eksisterende stald (bygning g) trænger gavlen til renovering. Derfor vil stalden blive forlænget med 3 meter, og får en ny gavl.

Kapaciteten i nuværende gyllebeholder er kun netop tilstrækkelig, hvorfor der er meget lille fleksibilitet i forhold til biogasselskabets leveringer. Der etableres derfor en ny gyllebeholder på en strategisk placering på vestsiden af den nærliggende jernbane. Dette vil mindske transporten ved udbringning af gylle på markerne. Banestyrelsen har endvidere varskoet om, at tre baneoverkørsler, der er til ejendommens jorde på den anden side af banen, vil blive lukket, hvilket vil medføre længere transporter til disse arealer.

7.4 Drift

Stalde

Udvidelsen af besætningen sker i tre eksisterende stalde, der alle forlænges samt i en ny stald.

1.1.1 Eksisterende burægsstald 1 (bygning e): Der er gulvdrift og gødningskumme. I nudrift er der 3.200 årshøner og 3.500 pladser.

1.1.2 Eksisterende burægsstald 1 – eksisterende stald udvides (bygning e2): Eksisterende burægsstald udvides i nudrift og ændres fra ovenstående staldsystem til bure m. bånd. Der er i ansøgt drift 8.862 årshøner og 10.000 pladser.

1.1.3 Eksisterende burægsstald 2 (bygning g og g2): Der er i nudrift bure m. gødningskælder og i ansøgt drift bure m. bånd. I nudrift er der 10.800 årshøner og 11.500 pladser, og i ansøgt drift er der 8.862 årshøner og 10.000 pladser.

1.1.4 Eksisterende opdrætsstald (bygning b beliggende på Glarbjergbækvej 7): I ansøgt drift er der uændret gulvdrift i denne stald. I nudrift er der 39.000 hønniker og 15.000 pladser. I ansøgt drift er der 52.000 hønniker og 20.000 pladser. Opdrætsstalden hører under ejendommen Godballevej 13 ifølge bygningsoplysningerne på OIS.dk, dvs. de to adresser har samme ejendomsnummer.

1.1.5 Ny burhønestald (bygning s): Ny stald der etableres med bure m. bånd. Stalden indrettes med 17.723 årshøner og 20.000 pladser.

Ventilation

I stald e2 er der frekvensstyret undertryksventilation med en driftseffekt på 90 %, 8.000 driftstimer/år, afkast i kip og en afksthøjde på 4 m. I stald g er det samme gældende. Blot er der her en afksthøjde på 5 m. I opdrætsstalden og den ny stald (bygning s) er afksthøjden 6 m.

Husdyrholdets lugtpåvirkning er beregnet på www.husdyrgodkendelse.dk efter den nye beregningsmodel.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at staldventilatorer efterses, hver gang der indsættes et nyt hold dyr.

Foder og fodersystem

Der anvendes tørfoder til hønsene. Foderet opbevares i udendørs siloer. Der anvendes fasefodring i tre faser. I normtallene for hønsenes gødningsproduktion er fasefodring indregnet, og det er således normtallene, der er taget udgangspunkt i ved indtastning i www.husdyrgodkendelse.dk.

Lemvig Kommune stiller vilkår om anvendelse af fasefodring.

Forbrug af vand og energi

Det anslåede årlige forbrug af vand og energi fremgår af Tabel 4.

Tabel 4: Husdyrbrugets årlige forbrug af olie, el og vand.

Produkt	Nudrift	Ansøgt drift
Dieselolie	15.000 liter	15.000 liter
Fyringsolie	10.000 liter	10.000 liter
El	131.188 kWh	258.887 kWh
Vand (inkl. husholdning)	2.175 l	4.250 l

Energiforbrug

Bedriftens årlige elforbrug i nudrift (gennemsnit af årene 2006-2008) er angivet til 131.188 kWh. Heraf anvendes 91.180 kWh til Godballevej 13 (inkl. markvanding), 24.767 kWh til Glarbjergbækvej 7 (opdræt) og 15.241 kWh til Glarbjergbækvej 7 (markvanding).

Ansøger har oplyst et normenergiforbrug på 1.030 kWh/166 årshøner (1 DE). Ansøger har ikke oplyst et særskilt energiforbrug for årshønniker, men der anvendes det samme energiforbrug pr. DE for årshønniker. Endvidere tillægges i ansøgt drift et energiforbrug for det ekstra energiforbrug, der anvendes til gødningsbåndene. Dette er for udmugning

tre gange/uge oplyst til 676 kWh/år¹. Dette betyder, at normenergiforbruget i ansøgt drift er beregnet til $((250,69 \text{ DE} * 1.030 \text{ kWh/DE}) + 676) = 258.887 \text{ kWh}$.

Energiforbruget er i nudrift i normtal beregnet til $(112,20 \text{ DE} * 1.030 \text{ kWh/DE}) = 115.566 \text{ kWh}$. Dvs. det reelle forbrug er ca. 15.622 kWh større end normtallet svarende til ca. 14 %.

Elektricitet anvendes hovedsageligt til markvanding, ventilation og belysning i produktionen. For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Dette noteres i logbog.

For at undgå overventilation og dermed ekstra strømforbrug er der styring af anlægget, der kan reguleres i forhold til temperatur, luftfugtighed og kurvestyring (indsætningsdato/vægtinterval). Ventilationsdata logges i styringscomputer.

Der vælges belysning, som tager hensyn til elforbruget og dyrevelfærd. Der opsættes lysstofrør (sparepærer) med lysdæmper. Der anvendes en lysdæmpertype (højfrekvent) med et lavt effekttab. Der er ingen LUX-styring (dagslysregulering), da der ikke er vinduer eller lysplader i produktionsdelen.

Lemvig Kommune vurderer, at der er gode muligheder for at reducere husdyrbrugets energiforbrug, og stiller derfor vilkår om, at bedriften får besøg af en energikonsulent indenfor 2 år fra godkendelsens meddelelse og, at der på baggrund af den udarbejdede rapport, skal laves en handleplan, der skal indsendes til Lemvig Kommune.

Forbrug af fyringsolie i nudrift er ca. 10.000 l, hvoraf de ca. 8.000 l anvendes til opdrætsstalden. I ansøgt drift anvendes uændret ca. 8.000 l til opdrætsstalden. Til opvarmning af Godballevej 13 og 15 anvendes fremover stokerfyr, og det forventes herudfra at det samlede forbrug af fyringsolie reduceres i ansøgt drift, men ikke væsentligt.

Forbrug af dieselolie er i nudrift ca. 15.000 l og uændret i ansøgt drift. Dette skyldes primært, at markdriften er uændret.

Energibesparende foranstaltninger

Der installeres frekvensstyret ventilation, hvilket mindsker strømforbruget. Der er installeret lysstyring, således lyset ikke er tændt unødigt. Der er desuden installeret lysdæmpning, således elforbruget reduceres yderligere.

Olietanke

Der er en underjordisk fyringsolietank af glasfiber fra 1973 på 5.000 liter vest for stuehuset.

Derudover er der en underjordisk dieselolietank af glasfiber fra 1973 på 5.000 liter syd for maskinhuset.

¹ Miljøstyrelsen, Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier – revidering af økonomiske oplysninger i BAT blade.

I maskinhuset forefindes en overjordisk dieselolietank på 2.500 liter fra 1993. I maskinhuset er der fast gulv uden afløb, og der er ingen risiko for direkte udledning til omgivelserne.

På Glarbjergbækvej 7 er der placeret en nedgravet olietank fra 1986 vest for opdrætsstalden.

Det er ikke oplyst, hvorvidt de fire tanke er typegodkendte. Lemvig Kommune gør opmærksom på, at tanke med udvendig glasfiberbelægning, som ikke er typegodkendte, skulle have været sløjfet senest 1. april 2010.

Der stilles vilkår om at Lemvig Kommune skal informeres 4 uger inden etablering af nye olietanke.

Vandforbrug

Der forbruges vand fra egen vandforsyning (DGU 63.702). Vandboringen ligger ca. 25 m nord for de nye stalde på Godballevej 13.

Bedriftens totale vandforbrug er i nudrift beregnet ud fra normtal til 2.175 m³, hvoraf ca. 2.000 m³ anvendes til drikkevand og ca. 175 m³ anvendes til vask (stalde og maskiner). I ansøgt drift, beregnet ud fra normtal, forbruges ca. 4.250 m³, hvoraf ca. 4.000 m³ anvendes til drikkevand og ca. 250 m³ til vask (stalde og maskiner).

Vandbesparende foranstaltninger

Ansøger oplyser, at der opretholdes et højt niveau af god landmandspraksis (GLP), og derved sikres det, at utætheder ved drikkenipler minimeres.

Spildevand og overfladevand

Oversigt over rørføringer på ejendommen ses på Figur 2 og Figur 3.

Rengøringsvand fra stalde og vask af maskiner ledes til gylletank, og derfra udspreddes det på harmoniarealet.

Der er ikke offentlig kloak på ejendommen, og der anvendes derfor septiktank. Afløbet fra septiktanken ledes via dræn/grøft til Fåre Mølleå. Spildevand fra gårdsplads afledes på samme måde.

Der er ingen opsamling af tagvand og overfladevand på de to ejendomme. Spildevand i forbindelse med vask bliver opsamlet og udspreddt på harmoniarealet.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at ejeren skal indsende fyldestgørende ansøgning om udledningstilladelse for spildevand/overfladevand senest 2 måneder efter nærværende miljøgodkendelse er meddelt.

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, så der kan ske forurening af vandløb via dræn. Der er stillet vilkår herom.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Gylleudslip

På Godballevej 13 og Glarbjergbækvej 7 produceres henholdsvis fast gødning og dybstrøelse. Der er derfor ingen risiko for afstrømning fra den på bedriften producerede gødning. Idet der modtages afgasset gylle fra Lemvig Biogas, er der risiko for uheld ved transport og lækage fra gylletankene.

Ved akut udslip vil gyllen fra beholderen på Godballevej 13 trække i retning af Fåre Mølleå, der er beliggende 200 m mod øst, idet der er en relativ lille hældning fra ejendommen mod vandløbet. Div. bygninger vil imidlertid forsinke gyllestrømningen.

Beholderen vest for jernbanen ligger ikke i nærheden af beskyttet natur eller vandløb. Ansøger oplyser, at der i tilfælde af udslip hurtigst muligt vil blive taget kontakt til miljømyndigheden.

Lemvig Kommune stiller vilkår om aktion ved uheld med væsentlig udslip.

Olieudslip

Kemikalier er placeret i aflåst kemikalierum uden afløb, hvilket Lemvig Kommune vurderer, er miljømæssigt forsvarligt.

På ejendommene er der fire olietanke, hvoraf de tre er underjordiske. Dieselolietanken på Godballevej 13 er overjordisk og er placeret i maskinhuset på fast underlag uden afløb.

Risikoen for forurening som følge af olieudslip vurderes at være størst ved lækage fra de tre nedgravede tanke. Ansøger har ikke angivet oplysninger om procedure ved driftsforstyrrelser eller uheld.

Lemvig Kommune stiller derfor vilkår om, at der senest en måned efter de godkendte anlægsændringer er foretaget, skal foreligge en beredskabsplan, som skal være tilgængelig for miljøtilsynet.

7.5 Gødningsproduktion og håndtering

Produktion af husdyrgødning

Der produceres udelukkende fast husdyrgødning på bedriften hhv. fast møg på Godballevej 13 og dybstrøelse på Glarbjergbækvej 7. Det faste møg opbevares i ansøgt drift i en container i burægstaldene, indtil det afhentes af Lemvig Biogas, hvilket foregår ca. en gang om ugen eller en gang hver 14. dag afhængig af biogasselskabets behov. Lemvig Biogas afleverer afgasset gylle retur til bedriftens gyllebeholdere, men aftager den ekstra gødning, der vil blive produceret mere i ansøgt drift i forhold til nudriften. Dybstrøelse fra opdrætsstalden på Glarbjergbækvej 7 afleveres ikke til Lemvig Biogas.

Spildevand fra staldene i form af vaskevand bliver opsamlet og bragt ud på harmoniarealet. Normalt er der ikke drikkevandsspild, og hvis det måtte forekomme, udbedres det med det samme.

Produktionen af flydende og fast husgødning på Godballevej 13 og Glarbjergbækvej 7 er oplyst i bilag til ansøgningen og fremgår af Tabel 5.

Table 5: Beregnet samlet gødningsproduktion på Godballevej 13 og Glarbjergbækvej 7.

Type	Antal	Norm prod. pr. dyr	Produktion
Årshøner (fast møg)	35.447	99,2 kg pr. årshøne	3.516,0 t
Årshønniker (dybstrøelse)	52.000	2,9 kg pr. hønnike	150,8 t
Vaskevand, maskiner og stalde	-	-	400,0 t
Nedbør i lagre	-	-	743,0 t
Total årlig mængde gødning			4.809,8 t

De 35.447 årshøner producerer årligt 3.516,0 tons fast møg på Godballevej 13 svarende til 213,55 DE, hvoraf det hele afsættes til Lemvig Biogas.

Det faste møg er i de nedenfor anførte beregninger ikke medregnet i husdyrbrugets samlede opbevaringskapacitet, hvilket hænger sammen med at containeren med gødningen jævnlige afhentes af Lemvig Biogas, og der vil derfor til stadighed være tilstrækkelig opbevaringskapacitet for denne gødningstype på bedriften.

Ansøger modtager ca. 1.800 ton afgasset gylle retur fra Lemvig Biogas svarende til 91,76 DE, som opbevares i bedriftens gyllebeholdere indtil udbringning på harmoniarealet. Ansøger modtager endvidere 80,00 DE i svinegylle fra Brandborg Svinecenter Aps., Bækmarksbrovej 82, 7650 Bøvlingbjerg til udspreddning på bedriftens harmoniarealer. Ansøger har oplyst at svinegylle ikke opbevares i bedriftens gyllebeholdere.

Table 6 og 7 udgør en oversigt over den gødningsmængde, der opbevares i bedriftens lagre, og som indgår i beregningerne af husdyrbrugets opbevaringskapacitet for flydende og fast husdyrgødning.

Table 6: Beregnet flydende gødningsmængde til opbevaring.

Type	Antal	Norm prod. pr. dyr	Produktion
Afgasset biomasse (modtaget)	-		1.800,0 t
Vaskevand, maskiner og stalde	-	-	400,0 t
Nedbør i lagre	-	-	743,0 t
Total årlig mængde	-	-	2.943,0 t

Table 7: Beregnet fast gødningsmængde til opbevaring.

Type	Antal	Norm prod. pr. dyr	Produktion
Årshønniker	52.000	2,9 kg pr. hønnike	150,8 t
Total årlig mængde			150,8 t

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

På Godballevej 13 findes en eksisterende gylletank på 2.000 ton med naturligt flydelag fra 1997, som har haft 10 års beholderkontrol i 2007. Beholderen anvendes til opbevaring af afgasset gylle fra Lemvig Biogas. Ansøger har ansøgt om at opføre en ny beholder på 2.000 ton med naturligt flydelag vest for den nærliggende jernbane, da dette vil være en mere effektiv placering for ansøger i forbindelse med markdriften. Dette betyder, at beholderen placeres væk fra den samlede bygningsmasse. I henhold til Husdyrloven stilles vilkår om skærmende beplantning samt om at beholderen fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften. Beholderens miljøpåvirkninger af det omgivelserne er vurderet i forhold til i de respektive afsnit i nærværende godkendelse i forhold til lugt, transporter, ammoniak samt indpas i landskabet.

Opbevaringskapaciteten af gyllebeholderne fremgår af Tabel 8.

Tabel 8: Opbevaringsanlæg til gylle.

Anlæg	Størrelse i tons
Gyllebeholder, Godballevej 13	2.000
Gyllebeholder, ny, vest for jernbanen	2.000
I alt	4.000

Den beregnede opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning er $(4.000 \text{ m}^3 / 4.810 \text{ m}^3) \times 12 \text{ mdr.} = 10,0 \text{ mdr.}$

Ansøger har endvidere en møddingsplads beliggende på Godballevej 13, som anvendes til opbevaring af den del af den producerede dybstrøelse på Glarbjergbækvej 7, der efter udmugning ikke udbringes direkte på markerne omkring Glarbjergbækvej 7. Ansøger oplyser, at dybstrøelsen overdækkes indtil udbringning. Pladsen har kapacitet til opbevaring af ca. 300 tons fast husdyrgødning jf. ansøgningen svarende til 300 m^3 dybstrøelse. På Glarbjergbækvej 7 produceres der årligt $150,8 \text{ ton} \times 1,7 \text{ m}^3/\text{ton} = 256,36 \text{ m}^3$ dybstrøelse. Idet der ses bort fra det producerede faste møg på Godballevej 13, som løbende afhentes af Lemvig Biogas, er den beregnede opbevaringskapacitet for dybstrøelse $(300 \text{ m}^3 / 256,36 \text{ m}^3) \times 12 \text{ mdr.} = 14,0 \text{ mdr.}$

Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der på krav om en kapacitet svarende til minimum 9 måneders gødningsproduktion. Kravet er således overholdt, og der er stillet vilkår om kapacitet svarende til minimum 9 måneders gødningsproduktion.

Ansøger står selv for udbringning af gylle og dybstrøelse. Gyllebeholderne tømmes vha. selvlæssende gyllevogne, og der er ikke fastmonterede pumper på beholderne. Dette minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldning af gyllevogne og lastbiler.

Gylle udbringes slangeudlagt og dybstrøelse bredspredes. Ansøger oplyser, at udspreddning af husdyrgødning sker i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lemvig Kommune har med henblik på at forhindre spild stillet vilkår om, at der i forbindelse med tømning af gyllebeholderne skal anvendes

gyllevogne med sugetårn og overløbssikring. For at begrænse gener i forbindelse med gyllehåndtering og transport er der stillet vilkår om udbringningstidspunktet for husdyrgødning.

8. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

8.1 Ammoniak

Ammoniakemission:

Etableringer, udvidelser og ændringer af stalde og lagre er omfattet af et generelt ammoniakreduktionskrav på 15 %, idet dyreholdet består af fjerkræ.

Kravet om 15 % reduktion af ammoniakemissionen fra udvidelser og ændringer er opfyldt ved at etablere berigede bure med gødningsbånd, staldgødning, og hyppig udmugning i staldene på Godballevej 13. Der foretages tre udmugninger pr. uge, hvilket i henhold til Miljøstyrelsens BAT-blad vedr. gødningsbånd og hyppig udmugning, har en ammoniakreducerende effekt på 60 % i forhold til referencesystemet. Referencesystemet er beriget burægssystem med gødningsbånd og udmugning en gang om ugen.

Da ansøger med det valgte staldsystem udelukkende producerer fast møg på Godballevej 13, er det i www.husdyrgodkendelse.dk ikke muligt at medregne ammoniakemissionen fra den afgassede gylle, som biogasselskabet afleverer i gyllebeholderne. Desuden er det i ansøgningssystemet ikke muligt at fratække den ammoniakemission fra det faste møg, som i praksis ikke finder sted på Godballevej 13, fordi containeren med møget afhentes og tømmes løbende af biogasselskabet (hver uge eller hver 14. dag). Endvidere er gyllebeholderne i ansøgningen indtastet som om de var møddingspladser, for overhovedet at få www.husdyrgodkendelse.dk til at beregne ammoniakemission fra lagre, men det vurderes, at resultatet ikke afspejler den reelle emission fra anlægget.

For at opnå et mere korrekt billede af ammoniakfordampningen på Godballevej 13, er staldsystemerne på Godballevej 13 i en fiktiv ansøgning (skema nr. 16833) indtastet som berigede bure med gødningsbånd, gylle, samt hyppig udmugning, der ligeledes har en ammoniakreducerende effekt på 60 % i forhold til referencesystemet. Den producerede flydende gødning opbevares i de to gyllebeholdere, der er indtastet som flydende lagre, hvorved der netop tages højde for emissionen fra de to gyllebeholdere indeholdende afgasset gylle. Den fiktive ansøgning tager imidlertid ikke højde for den ammoniakemission, der reelt finder sted fra produktionen af det faste møg indtil biogasselskabet afhenter gødningen. I stedet indgår emissionen fra fiktiv produceret gylle i denne beregning. Samlet vurderer Lemvig Kommune, at tallene i den fiktive ansøgning giver det bedste estimat for den samlede ammoniakemission fra stalde og lagre, og derfor er der taget udgang heri.

Foderkorrektio n – kvælstof (hønniker)

Der foretages jf. ansøgningen type 2 foderkorrektio n for hønniker. Protein procenten i foderet øges, mængden af foder (kg) pr. hønnike øges, mens

tilvæksten (kg) pr. hønnike er uændret i forhold til gældende normtal for 2005/2006.

Derved øges kvælstofmængden i husdyrgødningen samt ammoniakemissionen fra stalde og lager i forhold til normtal gældende for 2005/2006. Korrektionerne er holdt op i forhold til normtal fra 2005/2006 i Tabel 9.

Tabel 9: Foderkorrektion for hønniker - kvælstof

Kvælstof	Norm (2005/06)	Korrektion
Kg foder/enhed	5,30	5,80
Kg tilvækst/enhed	1,35	1,35
Protein % i foder	16,0	16,5

Der er beregnet en type 2 foderkorrektionsfaktor for kvælstof på 1,18 ud fra følgende formel:

$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 2,88)) / 9,7:$

$$((5,80 \times 16,5 \times 0,16) - (1,35 \times 2,88)) / 9,7 = \underline{1,18}$$

Korrektionsfaktoren er beregnet ud fra den formelt godkendte formel for 2005/2006 med de aktuelle tal og angiver det niveau, som ansøger skal holde sig under.

Ved at fastsætte et vilkår om foderkorrektion type 2 stilles landmanden frit mht. til at variere på de tre faktorer, som indgår i beregningen af foderkorrektionen.

Der er stillet vilkår om sammensætningen af foderblandingen, og om at korrektionsfaktoren skal overholdes og kunne dokumenteres.

Foderkorrektion – kvælstof (høner)

Der foretages jf. ansøgningen type 2 foderkorrektion for høner. Protein procenten i foderet øges, mens kg tilvækst pr. høne, kg foder pr. høne samt kg æg pr. høne er uændret i forhold til gældende normtal for 2005/2006.

Derved reduceres kvælstofmængden i husdyrgødningen samt ammoniakemissionen fra stalde og lager i forhold til normtal gældende for 2005/2006. Korrektionerne er holdt op i forhold til normtal fra 2005/2006 i Tabel 10.

Tabel 10: Foderkorrektion for høner - kvælstof

Kvælstof	Norm (2005/06)	Korrektion
Kg foder/enhed	41,00	-
Kg tilvækst/enhed	0,65	-
Protein % i foder	16,8	16,0
Kg æg/årshøne	19,4	-

$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 73,2:$

$((41,00 \times 16,0 \times 0,16) - (19,4 \times 1,81) - (0,65 \times 2,88)) / 73,2 = \underline{0,93}$

Korrektionsfaktoren er beregnet ud fra den formelt godkendte formel for 2005/2006 med de aktuelle tal og angiver det niveau, som ansøger skal holde sig under.

Ved at fastsætte et vilkår om foderkorrektions type 2 stilles landmanden frit mht. til at variere på de fire faktorer, som indgår i beregningen af foderkorrektoren.

Der er stillet vilkår om sammensætningen af foderblandingen, og om at korrektionsfaktoren skal overholdes og kunne dokumenteres.

Der er i den supplerende ansøgning (skema nr. 16833) vha. www.husdyrgodkendelse.dk beregnet en samlet ammoniakemission fra anlægget på 3.426,28 kg N/år i ansøgt drift svarende til en meremission fra anlægget på 427,99 kg N/år.

Ifølge www.husdyrgodkendelse.dk er kravet om 15 % reduktion af ammoniaktabet overholdt. Det er beregnet, at ammoniakemissionen ved anlægsændringerne reduceres med 535,00 kg N mere end nødvendigt.

Lemvig Kommune vurderer med baggrund i www.husdyrgodkendelse.dk og de tilhørende beregninger, at det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt.

Ammoniakpåvirkning af sårbare naturtyper

I Ringkøbing Amts regionplan 2005 er beskyttede naturområder målsat i tre kategorier A, B og C. A-målsatte er de særligt værdifulde og C-målsatte er de mindre værdifulde med udviklingspotentiale.

I kategoriseringen indgår blandt andet forekomster af arter som en indikation af naturkvalitet, naturarealets størrelse og struktur samt Natura 2000-udpegninger og fredninger.

§ 7 områder

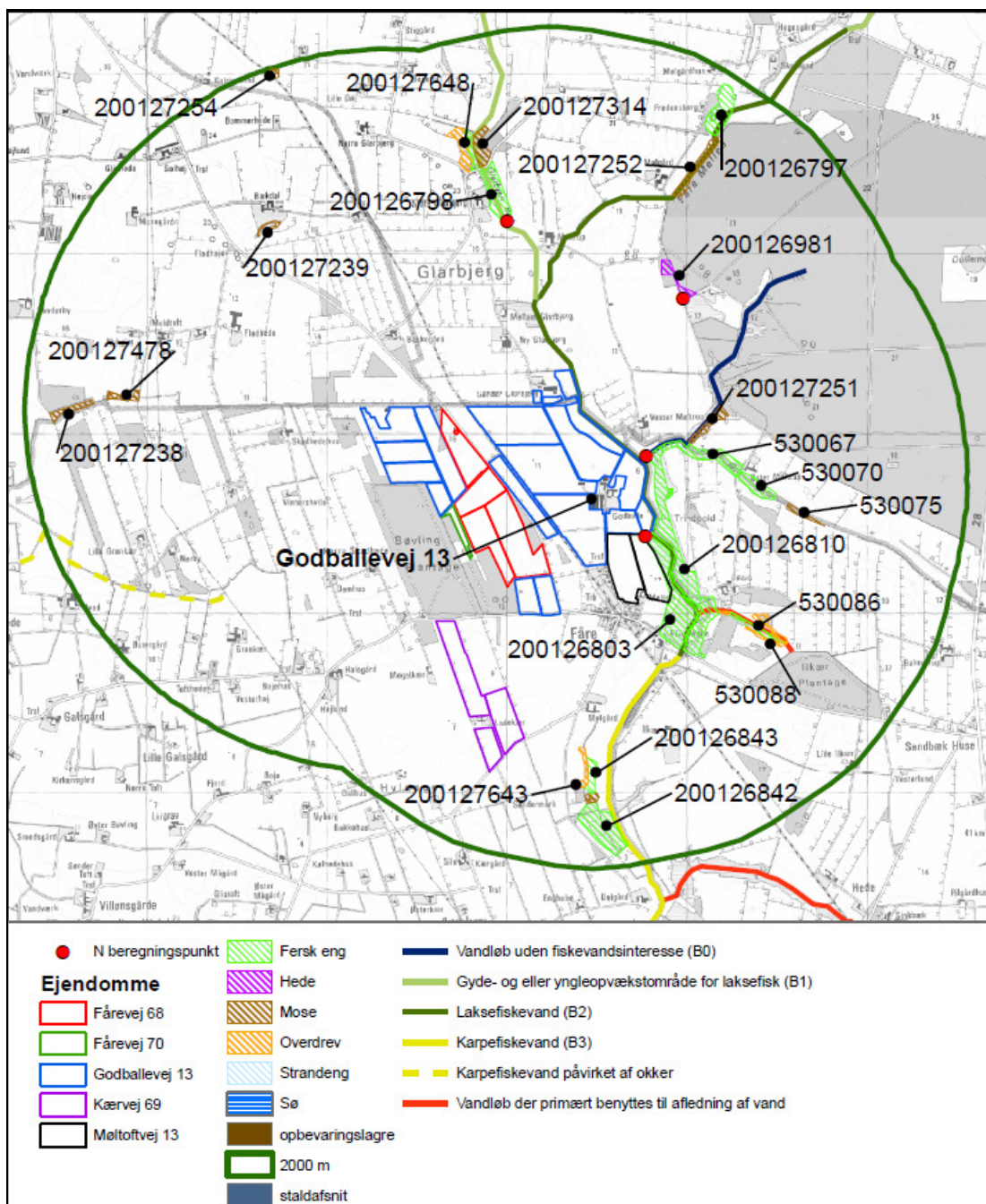
Nærmeste naturområde beskyttet iht. § 7 i Husdyrloven er et overdrev beliggende ca. 3,2 km øst for anlægget. Dvs. at anlægget ikke er beliggende i bufferzone I eller II til § 7 beskyttet natur. På grund af afstanden er der ikke foretaget beregning af ammoniaknedfald på det § 7 beskyttede areal. Lemvig kommune vurderer, at der ikke er argumenter for at fravige det generelle beskyttelsesniveau for disse arealer.

§ 3 områder

Indenfor 2.000 m fra anlægget er registreret 10 ferske enge, 2 heder, 11 moser, 5 overdrev og 25 søer § 3 i naturbeskyttelsesloven. Områderne er listet i Tabel 11 og præsenteret i Figur 4.

Tabel 11: § 3 beskyttede naturområder (ekskl. søer) beliggende inden for 2.000 meter.

Naturområde	ID nr.	Afstand og retning	Målsætning	Merdep.-beregning kg N/ha	Samlet N deposition kg N/ha
Fersk eng	530067	Ca. 340 m ØNØ	-	-	-
Fersk eng	530070	Ca. 730 m Ø	-	-	-
Fersk eng	530086	Ca. 920 m SØ	-	-	-
Fersk eng	200126797	Ca. 1.650 m NØ	C	-	-
Fersk eng	200126798	Ca. 940 m N	C	0,05	0,15
Fersk eng	200126803	Ca. 290 m SØ	C	-0,25	0,49
Fersk eng	200126810	Ca. 290 m Ø	C	-0,22	1,05
Fersk eng	200126842	Ca. 1.620 m S	C	-	-
Fersk eng	200126843	Ca. 1.380 m S	C	-	-
Fersk eng	200126848	Ca. 1.270 m N	C	-	-
Hede	200126981	Ca. 850 m NØ	C	0,06	0,27
Hede	200126982	Ca. 1.920 m NØ	C	-	-
Mose	530075	Ca. 1.000 m Ø	-	-	-
Mose	200127238	Ca. 1.620 m V	C	-	-
Mose	200127239	Ca. 1.180 m NV	C	-	-
Mose	200127251	Ca. 500 m NØ	C	-	-
Mose	200127252	Ca. 1.250 m NØ	C	-	-
Mose	200127253	Ca. 1.890 m NØ	C	-	-
Mose	200127254	Ca. 1.940 m NV	C	-	-
Mose	200127273	Ca. 1.950 m ØSØ	C	-	-
Mose	200127308	Ca. 1.570 m S	C	-	-
Mose	200127314	Ca. 1.270 m N	C	-	-
Mose	200127478	Ca. 1.370 m V	C	-	-
Overdrev	530082	Ca. 862 m SØ	C	-	-
Overdrev	530088	Ca. 1.030 m SØ	-	-	-
Overdrev	530092	Ca. 1.020 m SØ	-	-	-
Overdrev	200127643	Ca. 1.320 m S	C	-	-
Overdrev	200127648	Ca. 1.270 m N	C	-	-

Figur 4: § 3 beskyttede naturområder beliggende inden for 2.000 meter.

Søer

Der ligger 25 mindre søer beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven inden for 2.000 meter fra ejendommen. Ingen af søerne er målsatte i regionplanen fra 2005.

Nærmeste sø er beliggende ca. 90 m sydøst for opdrætsstalden.

Ingen af søerne er besigtiget. Det er Lemvig Kommunes vurdering, at søerne ikke er ammoniakfølsomme.

Moser

Inden for 2.000 meter fra anlægget er der registreret 10 C-målsatte moser og 1 ikke-målsat mose, der er beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Mosen med ID nr. 200127253 er besøgt i 2006 jf. Naturdata, hvor der bl.a. blev fundet mange plettet gøgeurt og mosetroldurt. Mosen har karakter af fattigkær, der har en tålegrænse på 10 - 20 kg N/ha/år. Mosen er beliggende i udkanten af Kronhede Plantage, og har tidligere være delvist bevokset med træer, men er nu blevet ryddet for trævækst.

Resten af moserne er ikke besøgt jf. Naturdata. Lemvig Kommune har gennemgået de resterende moser på luftfoto fra 2008 og ældre, og vurderer, at moserne overvejende er højstaude samfund og pilesump, der har en tålegrænse på 15 - 25 kg N/ha/år. Moserne vurderes derfor ikke at være næringsfølsomme.

Ferske enge

Inden for 2.000 meter fra anlægget er der registreret 7 C-målsatte ferske enge og 3 ikke-målsatte ferske enge, der er beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Ingen af de ferske enge er besøgt jf. Naturdata.

Lemvig Kommune har gennemgået de ferske enge på luftfoto fra 2008 og ældre og vurderet, at ingen af engene er næringsstoffølsomme.

Tålegrænsen for ferske enge er på 15 - 25 kg N/ha.

Heder

Indenfor 2.000 m fra anlægget er der registreret 2 C-målsatte heder. Der er ikke foretaget planteregistreringer på de to heder jf. Naturdata.

Lemvig Kommune har gennemgået hederne på luftfoto fra 2008 og ældre. Det vurderes, at begge heder er næringsfattige, men er under begyndende tilgroning.

Tålegrænsen for tørre heder er på 10 - 20 kg N/ha.

Overdrev

Inden for 2.000 meter fra anlægget er der registreret 3 C-målsatte overdrev, og 2 der ikke er målsatte.

Ingen af overdrevene er besøgt jf. Naturdata.

Lemvig Kommune har gennemgået hederne på luftfoto fra 2008 og ældre. Overdrevene er lysåbne, og det vurderes at overdrevene er lysåbne næringsfattige naturområder

Tålegrænsen for overdrev er på 10 - 25 kg N/ha.

Strandenge

Der er ingen registrerede strandenge indenfor 2.000 meter fra ejendommen.

Vandløb

Ca. 220 m øst for anlægget løber Fåre Mølleå, der er B2-målsat som Laksefiskevand på strækningen nærmest anlægget. Nedstrøms anlægget er Fåre Mølleå B3-målsat som Karpfiskevand. B2-målsætningen er ikke opfyldt, mens B3-målsætningen er.

Ca. 480 m nord for anlægget løber Glarbjerg Bæk, som er B1-målsat som gyde- og eller yngleopvækstområde for laksefisk. Målsætningen er ikke opfyldt.

Ca. 1,3 km vest for anlægget løber Rysensten Bæk, der er B3-målsat som Karpefiskevand påvirket af okker.

Derforuden findes 2 mindre tilløb til Fåre Mølleå. Det ene er B0-målsat, der er uden fiskevandsinteresser, og det andet er C-målsat som vandløb, der primært benyttes til afledning af vand.

Beregninger og vurderinger

Der er foretaget ammoniakdepositionsberegninger til 4 naturområder beliggende i retning fra nord til syd. 2 af beregningerne er foretaget til nærmeste naturområder til anlægget ved Godballevej 13. Det drejer sig om to ferske enge beliggende ca. 290 m sydøst og syd for staldanlægget. De 2 andre beregninger er udført til nærmeste naturområder ved opdrætsstalden på Glarbjergvækvej 7, der er en fersk eng beliggende ca. 940 m nord for stalden, og en hede beliggende ca. 950 m øst for stalden.

Ammoniakdepositionsberegningerne er foretaget til de naturområder, hvor Lemvig Kommune vurderer, at ammoniakdepositionen er størst.

Beregningerne er lavet i henhold til den supplerende ansøgning (skema nr. 16833) hvor der beregnet en samlet ammoniakemission fra anlægget på 3.426,28 kg N/år og meremissionen fra anlægget er beregnet til 427,99 kg N/år.

Beregningerne viser, at der som følge af udvidelsen vil være en merdeposition på 0,05 - 0,25 kg N/ha og en samlet deposition på 0,15 - 1,05 kg N/ha på de fire naturområder. Se Tabel 11.

Baggrundsbelastningen i Lemvig Kommune var i 2008 på ca. 14 kg N/ha (Ellermann 2008).

Lemvig Kommune vurderer, at de næringsfattige naturområder, som hederne, overdrevene og mosen med ID nr. 200127253, hvor der er fundet gøgeurt, er beliggende så langt fra anlægget, at den lave meremission fra anlægget ikke vil medføre en nogen væsentlig meredeposition til naturområderne, og de vil derfor ikke blive påvirket negativt som følge af udvidelsen.

Det er samtidig Lemvig Kommunes vurdering, at de resterende moser, de ferske enge, søerne og vandløbene ikke er ammoniakfølsom natur, og at både merdepositionen og den samlede deposition af ammoniak er så lille, at naturområderne derfor ikke påvirkes væsentlig som følge af udvidelsen.

Der stilles derfor ikke særlige vilkår i forhold til yderligere beskyttelse af de § 3 beskyttede naturområder.

8.2 Lugt

Beregningerne omkring lugtemission er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne følger beskrivelserne i "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af FMK i 2002; Foreningen af miljømedarbejdere i Kommunerne (benævnt FMK) og Bilag 5 til Vejledning fra Skov og Naturstyrelsen: Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (benævnt: Ny Bilag 5). Ansøgningssystemet anvender i det konkrete

tilfælde den model, som giver den længste geneafstand, og som er angivet i Tabel 12.

Da ansøger både har staldanlæg på Godballevej 13 og Glarbjergbækvej 7 er der foretaget en lugtgeneberegning med udgangspunkt i nærmeste byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig for hver af ejendommene. De beregnede ukorrigerede geneafstande er de samme i de to lugtberegninger. Dog er der for beregningen med udgangspunkt i Godballevej 13 også beregnet korrigeret geneafstand, korrigeret geneafstand i nudrift og vægtet gennemsnitsafstand til samlet bebyggelse.

Tabel 12: Beregnede geneafstande.

Område Type	Beregnings model	Ukorri-geret gene-afstand	Korri-geret gene-afstand	Korri-geret gene-afstand, nudrift	Vægtet gennem- snits-afstand	Gene-kriterie overholdt? *
Byzone	Ny, Bilag 5	530,74 m				Ja
Samlet bebyggelse	Ny, Bilag 5	393,51 m**	223,04 m **	117,52 m**	361,19 m**	Ja
Enkelt bolig	Ny, Bilag 5	177,66 m				Ja

*Genekriteriet er overholdt, hvis der ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

**Beregning med udgangspunkt i Godballevej 13

Områder, der påvirkes af lugt fra husdyrbrug er i Bilag 5 til Vejledning fra Skov og Naturstyrelsen inddelt i forskellige områdetyper. I Tabel 13 er vist de enkelte områders kategori og vejledende geneniveau, som afspejler, hvor stor lugtpåvirkning, der kan forventes acceptabel set i forhold til boligens placering. Bolig i samlet bebyggelse i landzone skal tåle større lugtpåvirkning end boliger i byzone.

Tabel 13: Områdetyper.

Kategori	Genekriterium
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.	5 OU_E/m_3
Samlet bebyggelse i landzone ifølge definitionen fastsat i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	7 OU_E/m_3
Etablering, udvidelse eller ændring ved enkeltboliger.	15 OU_E/m_3

Ifølge det beregnede konsekvensområde i Tabel 12, vil lugten kunne være generende for beboere i beboelseshuse i landzone indenfor 178 m. Den nærmeste nabo uden landbrugspligt i forhold til Godballevej 13 er Godballevej 30 og befinder sig ca. 359 m fra ejendommen. For Glarbjergbækvej er nærmeste nabo uden landbrugspligt Glarbjergvej 45, som befinder sig ca. 1.600 m fra ejendommen.

Geneafstanden til samlet bebyggelse er på 394 meter. Nærmeste samlede bebyggelse for Godballevej 13 er Fåre og for Glarbjergbækvej 7 er det Ramme. Afstanden fra Godballevej 13 til Fåre er 359 m, men jf. ovenstående er geneafstanden overholdt. Afstanden fra Glarbjergbækvej 7 til Ramme er ca. 3,7 km.

Geneafstanden til byzone er ca. 531 meter. Nærmeste byzone for Godballevej 13 er Bøvlingbjerg og for Glarbjergbækvej 7 er det Ramme. Afstanden fra Godballevej 13 til Bøvlingbjerg er mere end 4 km og afstanden fra Glarbjergbækvej 7 til Ramme er ca. 3,7 km.

I ansøgningssystemet beregnes der ikke lugtbidrag fra gyllebeholdere, og således heller ikke for den ny gyllebeholder, der placeres vest for jernbanen. Afstanden fra beholderen til nærmeste nabo er større end 400 m, og herudfra vurderes det, at gyllebeholderen ikke vil give anledning til lugtgener for omkringboende.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt, og Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke vil medføre uacceptabel lugtpåvirkning af omgivelserne. For at imødegå eventuelle gener er der vilkår om eventuelt krav om undersøgelse af anlæggets lugtpåvirkninger.

8.3 Transport

Transport:

Til- og frakørsel til og fra ejendommen sker ad privatvej fra Godballevej 13. Alle transporter med lastbil sker via Ringkøbingvej over Fårevej (gennem Fåre by) til Godballevej.

Ansøger oplyser, at tunge transporter til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Der tilstræbes dog, at det sker i tidsrummet 5.00 til 20.00, og ikke på søndage og helligdage. Afgasset gylle leveres oftest om formiddagen.

Ansøger står selv for udbringning af gødning.

I Tabel 14 ses antallet af transporter til og fra ejendommen pr. år i ansøgt drift.

Tabel 14: Oversigt over transporter til og fra virksomheden.

Kørsel	Nudrift	Ansøgt drift
Kyllinger til ejendommen	3/år	3/år
Dyr fra ejendommen	2/år	2/år
Æg og emballage leverance	120/år	120/år
Døde dyr	30/år	30/år
Foder	40/år	40/år
Brændstof	5/år	5/år
Husdyrgødning til Lemvig Biogas	40/år	52/år
Afgasset gylle til gylletank	62/år	54/år
Øvrige	20/år	20/år
Gylleudbringning	300/år	300/år
I alt	622/år	626/år

Der leveres daggamle kyllinger til Glarbjergbækvej 7 ca. 3 gange/år, når det eksisterende hold kyllinger i stalden skal udskiftes. De æglæggende høner fjernes efter endt produktionsrunde. Produktionstiden er 12 måneder, men husene er aldersmæssigt opdelt i to aldersgrupper forskudt af hinanden, således at det passer med opdrætshusets kapacitet. Derfor afhentes høner 2 gange om året.

Når der hentes æg, leveres der samtidigt ny emballage, afhentning sker hver 3. hverdag.

DAKA afhenter døde dyr fra lukket container efter behov.

Forbrug af brændstof er uændret, pga. at markdriften er uændret i ansøgt drift. Forbrug af fyringsolie falder pga. indsættelse af stokerfyr.

Dybstrøelsen fra opdrætsstalden transporteres til møddingsplads på Godballevej 13, men er ikke inkluderet i Tabel 12, da dette foregår som intern transport. Tømning af opdrætsstalden sker ca. 2,6 gange om året. Al husdyrgødning fra æglæggestaldene transporteres til Lemvig Biogas. Efter indsætning af beriget bure med gødningsbånd, staldgødning, hvor gødningen fjernes ca. tre gange om ugen, vil der være en løbende leverance til biogasselskabet hver gang en container er fuld – ca. en gang om ugen.

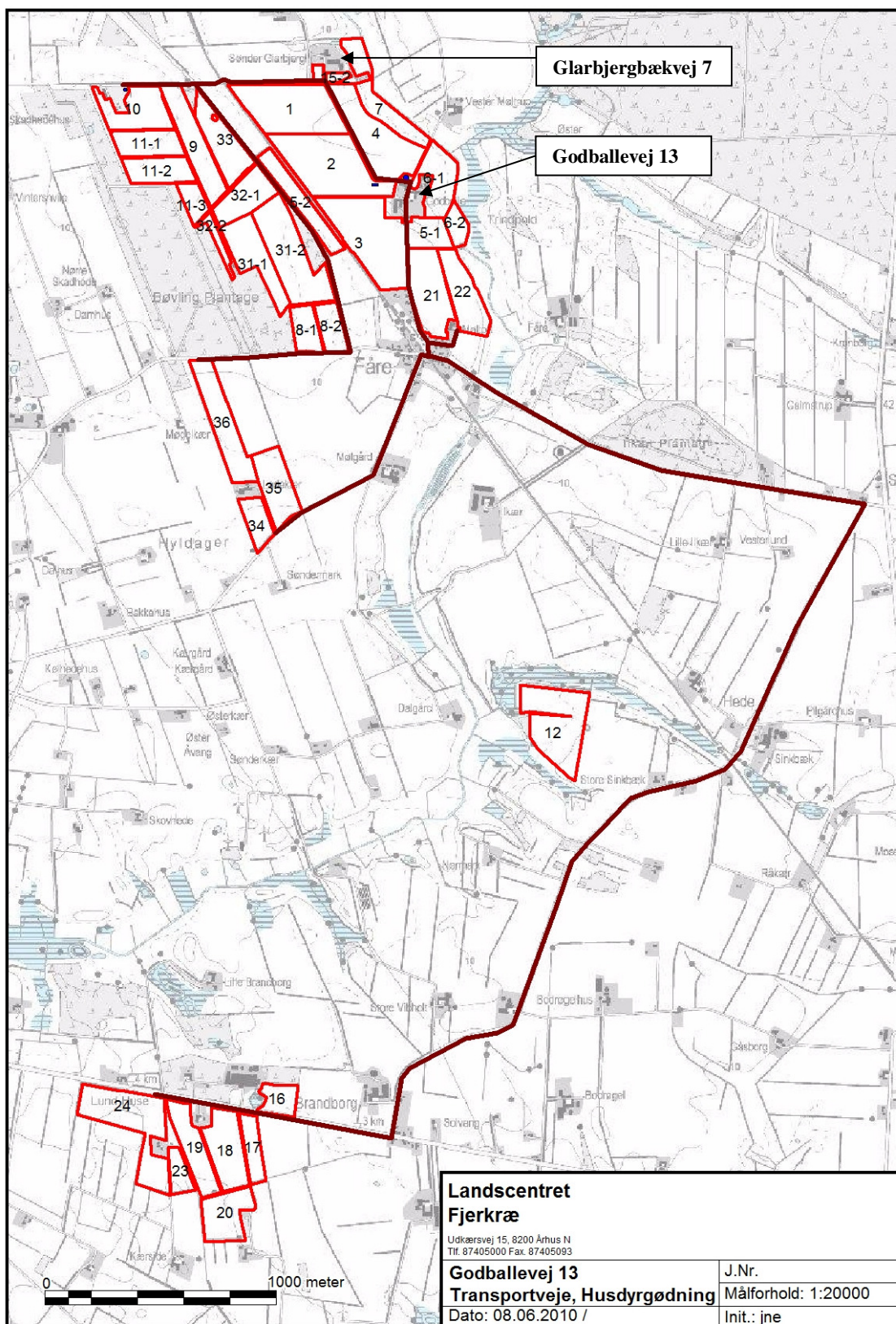
Afgasset gylle leveres løbende til de to gylletanke, og herfra udbringes det på harmoniarealet. Der leveres ca. 1.800 tons retur – svarende til ca. 91 DE. Gyllen leveres med gyllevogn med en kapacitet på 33 tons – dvs. der leveres ca. et vognlæs om ugen. Leverancen sker oftest om formiddagen.

Antallet af transporter i nudrift er ca. 622 stk. Antallet af transporter stiger ca. 0,6 % i ansøgt drift til 626 transporter.

På Figur 5 ses kortbilag over transportveje ved udbringning af husdyrgødning. Transporterne foregår udelukkende i landzone, og inden for en vejafstand på 10 km.

Der er stillet vilkår vedrørende støj, se afsnit 8.5. Lemvig Kommune vurderer herefter, at antallet af transporter ikke giver anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Lemvig Kommune vurderer samlet, at det forøgede antal transporter i ansøgt drift ikke giver anledning til væsentlige gener for omgivelserne.

Figur 5: Transportveje ved udbringning af husdyrgødning til bedriftens ejede og forpagtede arealer.

8.4 Lys

Ansøger oplyser, at der vælges belysning, som tager hensyn til elforbruget og dyrevelfærd.

Der opsættes lysstofrør (sparepærer) med lysdæmper. Der anvendes en type lysdæmper (højfrekvent) med lavt effekttab. Der er ingen LUX-styring (dagslysstyring), da der ikke er vinduer eller lysplader i produktionsdelen.

Timerindstilling: Belysning reguleres i forhold til hønernes adfærd og alders-/udviklingstrin. Længden af lysperioden følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktionstrin.

Zoneopdeling: I pakkerum og forrum er opsat lys som giver medarbejdere optimale forhold til at udføre deres arbejde. Lyset over pakkemaskinen følger lovkrav i arbejdsmiljølovgivning. Staldbelysning styres separat.

Der er ikke tændt lys i staldene om natten.
Der er ingen lysplader i taget.

Lemvig Kommune vurderer, at bedriftens belysning ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne.

8.5 Støj

Støjkloder fra ejendommen er hovedsagligt aflæsning og indblæsning af foder, ventilation, brug af landbrugsmaskiner, til- og frakørsel af foder, æg m.m.

Aflæsning og indblæsning af foder varer ca. 45 minutter pr. leverance.

Ventilationsstøj kan forekomme i mindre omfang og primært om sommeren, da ventilationsbehovet er afhængigt af temperaturen.

Ventilationssystemet udskiftes med et frekvensstyret system, der er tilkoblet en automatisk styringsenhed, hvilket sikrer mod overventilation af staldene.

Leverance af foder og dyr og afhentning af æg foregår så vidt muligt indenfor normal arbejdstid på hverdage.

Ejendommens placering i forhold til naboer gør, at det vurderes, at udvidelsen ikke vil være forbundet med væsentlige støjgener for omkringboende.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i vilkår om maksimal støjpåvirkning af omgivelser.

Der stilles vilkår om, at en beregning / måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt kommunen finder, at evt. klager er velbegrundede.

Lemvig Kommune vurderer, at virksomheden kan overholde vilkårene for virksomhedens støjbidrag.

8.6 Støv

I forbindelse med af- og pålæsning af foder vil der kunne opstå lokale støvgener.

Lemvig Kommune vurderer, at der ikke vil være støvgener for omgivelserne i forbindelse med driften af husdyrbruget.

8.7 Skadedyr

Fluer

Ansøger oplyser, at driften ikke giver anledning til fluegener, da høns gerne spiser fluer.

Rotter

Der er indgået en aftale med et autoriseret firma, der sørger for bekæmpelsen af mus og rotter.

Lemvig Kommune vurderer herudfra, at skadedyr ikke vil være til gene for omgivelserne.

9. Husdyrbrugets udbringningsarealer

9.1 Drift af husdyrbrugets arealer

Ifølge Husdyrloven skal en godkendelse af et husdyrbrug også omfatte en godkendelse af samtlige bedriftens arealer – dvs. samtlige ejede og forpagtede arealer, som drives under samme CVR-nr, se Tabel 15.

Tabel 15: Oversigt over udspretningsarealer.

Adresser	Areal i ha	Matr. nr.	Mark nr.
Ejede arealer:			
Godballevej 13	8,41	24a, Den nordlige del, Bøvling	1
Godballevej 13	9,60	24a, Den nordlige del, Bøvling	2
Godballevej 13	9,39	24c, Den nordlige del, Bøvling 24a, Den nordlige del, Bøvling	3
Godballevej 13	7,38	24a, Den nordlige del, Bøvling	4
Godballevej 13	2,32	24a, Den nordlige del, Bøvling	5-1
Godballevej 13	3,58	24k, Den nordlige del, Bøvling	5-2
Godballevej 13	3,94	24a, Den nordlige del, Bøvling	6-1
Godballevej 13	1,31	24a, Den nordlige del, Bøvling	6-2
Godballevej 13	4,30	19d, Enlige Gårde, Lomborg 24a, Den nordlige del, Bøvling	7
Godballevej 13	2,23	25l, Den nordlige del, Bøvling	8-1
Godballevej 13	2,19	25l, Den nordlige del, Bøvling	8-2
Godballevej 13	4,97	69, Den nordlige del, Bøvling	9
Godballevej 13	4,43	69, Den nordlige del, Bøvling	10
Godballevej 13	3,18	69, Den nordlige del, Bøvling	11-1
Godballevej 13	3,16	69, Den nordlige del, Bøvling	11-2
Godballevej 13	1,48	69, Den nordlige del, Bøvling	11-3
Godballevej 13	0,53	19-d, Enlige Gårde, Lomborg	15-2
Godballevej 13	0,30	19-d, Enlige Gårde, Lomborg	15-1
Bækmarksbrovej 85A	1,49	11r, Brørup By, Bøvling	23
Bækmarksbrovej 85A	8,05	11p, Brørup By, Bøvling	24
Forpagtede arealer:			
Sinkbækvej 26,	7,85	46a, Bækmark Hgd.,	12

7660 Bækmarksbro		Flynder	
Bækmarksbrovej 80, 7650 Bøvlingbjerg	1,90	48ag, Bækmark Hgd., Flynder	16
Bækmarksbrovej 80, 7650 Bøvlingbjerg	2,10	48ak, Bækmark Hgd., Flynder	17
Bækmarksbrovej 80, 7650 Bøvlingbjerg	4,76	48ak, Bækmark Hgd., Flynder	18
Bækmarksbrovej 80, 7650 Bøvlingbjerg	3,98	48ak, Bækmark Hgd., Flynder	19
Bækmarksbrovej 80, 7650 Bøvlingbjerg	3,94	49u, Bækmark Hgd., Flynder	20
Kærvej 69, 7650 Bøvlingbjerg	2,06	15b, Den nordlige del, Bøvling	34
Kærvej 69, 7650 Bøvlingbjerg	4,20	19f, Den nordlige del, Bøvling	35
Kærvej 69, 7650 Bøvlingbjerg	5,59	15b, Den nordlige del, Bøvling	36
Fårevej 68, 7650 Bøvlingbjerg	4,32	16e, Den nordlige del, Bøvling	33
Møltoftvej 13, 7650 Bøvlingbjerg	5,53	25c, Den nordlige del, Bøvling 24b, Den nordlige del, Bøvling	21
Møltoftvej 13, 7650 Bøvlingbjerg	4,24	25c, Den nordlige del, Bøvling 24b, Den nordlige del, Bøvling	22
Fårevej 70, 7650 Bøvlingbjerg	4,67	25ac, Den nordlige del, Bøvling 16e, Den nordlige del, Bøvling	31-1
Fårevej 70, 7650 Bøvlingbjerg	7,92	25ac, Den nordlige del, Bøvling 16e, Den nordlige del, Bøvling	31-2
Fårevej 70, 7650 Bøvlingbjerg	3,65	16e, Den nordlige del, Bøvling	32-1
Fårevej 70, 7650 Bøvlingbjerg	0,90	32o, Den nordlige del, Bøvling	32-2
I alt	149,85		

I ansøgningssystemet er det samlede udspretningsareal opgjort til 149,87 ha, og dermed er der en forskel på 0,02 ha, hvilket skyldes afrundingsfejl.

Harmoniareal

Oversigt over alle bedriftens ejede og forpagtede arealer er vist i Tabel 15 på Figur 6.

Der er et udspretningsareal på 149,87 ha. Heraf er ca. 82 ha ejede arealer og ca. 68 ha er forpagtede arealer. Der er ikke indgået aftale om udbringning af husdyrgødning på tredjemandsarealer.

Der produceres i alt 37,14 DE dybstrøelse og 213,55 DE fast møg svarende til i alt 250,69 DE. Alt fast møg afsættes til Lemvig Biogas, og i stedet modtages afgasset biomasse svarende til 91,76 DE til udspretning

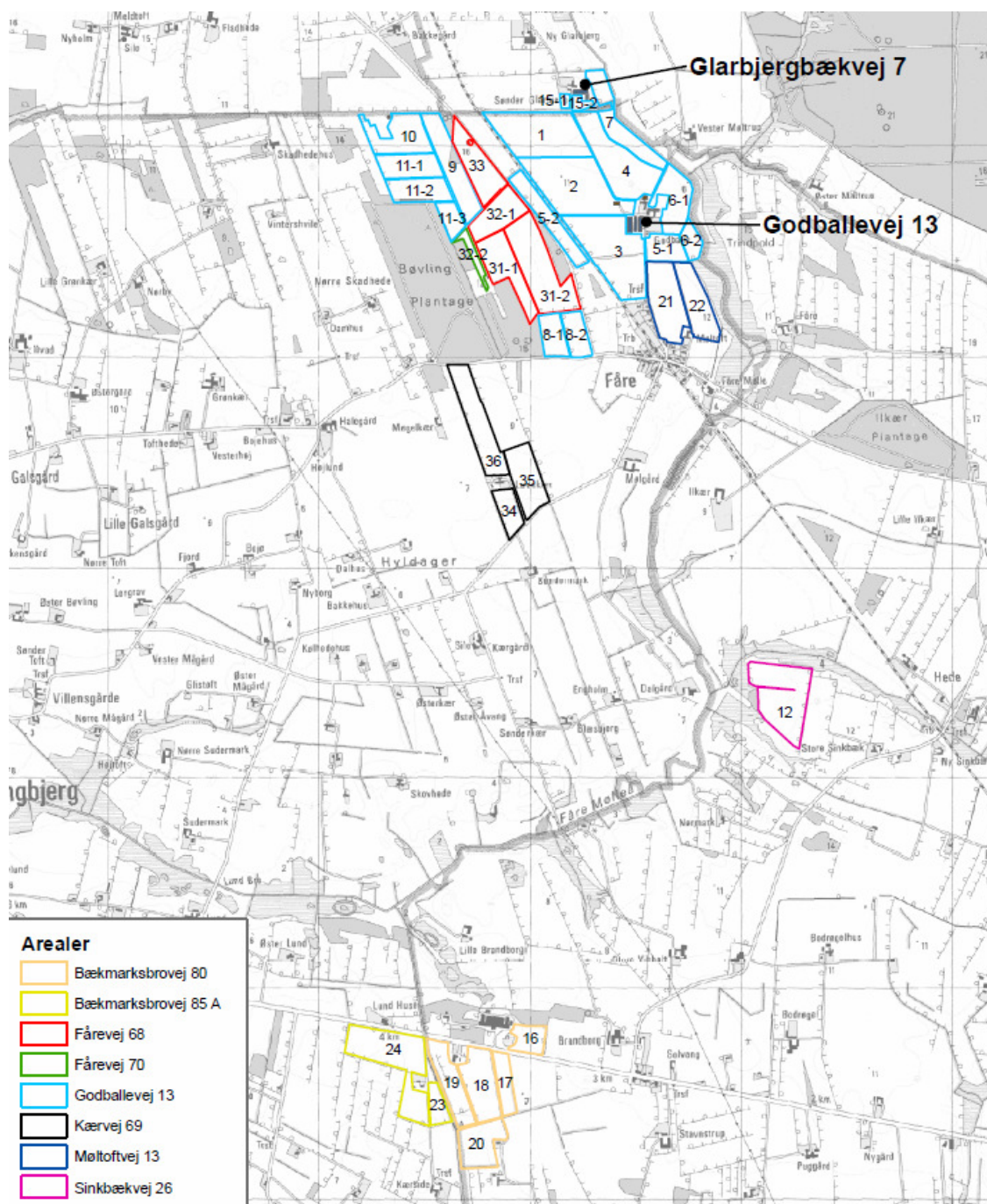
på bedriftens harmoniarealer. Desuden modtages 80,00 DE svinegylle fra Brandborg Svinecenter Aps., Bækmarksbrovej 82, 7650 Bøvlingbjerg ligeledes til udspredning på harmoniarealet. Samlet udsprede der i ansøgt drift således $37,14 \text{ DE} + 91,76 \text{ DE} + 80,00 \text{ DE} = 208,90 \text{ DE}$.

På bedriftens udspredearealer må der udsprede $1,4 \text{ DE/ha}$. Harmonibehovet er således $208,90 \text{ DE} / 1,4 \text{ DE/ha} = 149,21 \text{ ha}$. Forudsætning for dette er, at Lemvig Biogasanlæg afsætter $213,55 \text{ DE}$ i fast gødning, og at der tilføres maksimalt $91,76 \text{ DE}$ afgasset biomasse svarende til en nettoafsætning på $121,79 \text{ DE}$. Der gøres derfor opmærksom på, at der skal foreligge en skriftlig aftale med Lemvig Biogasselskab herom senest ved første overførsel til biogasselskabet.

Der er således med aftalen med Lemvig Biogas tilstrækkeligt areal til at opfylde harmonikravet.

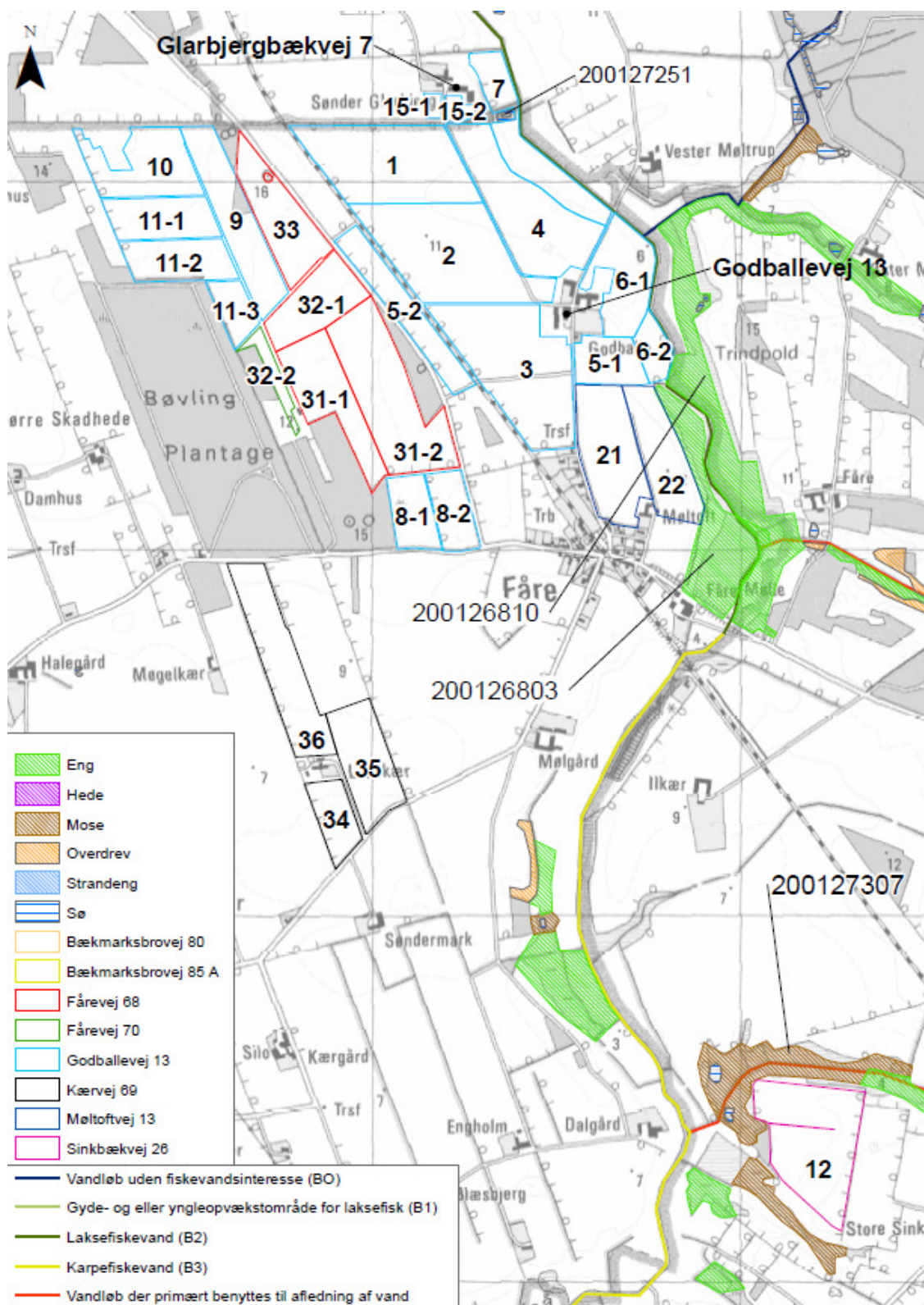
Der stilles vilkår om overholdelse af harmonireglerne og om anmeldelse til Lemvig Kommune ved tilkøb af ny jord eller nye forpagtnings- eller husdyrgødningsaftaler.

På Figur 6 ses samtlige arealer, der drives på ejendommen. Størstedelen af arealerne ligger samlet og i nærheden af anlægget. Dog er der arealer, der ligger op til $4,5 \text{ km}$ fra ejendommen.

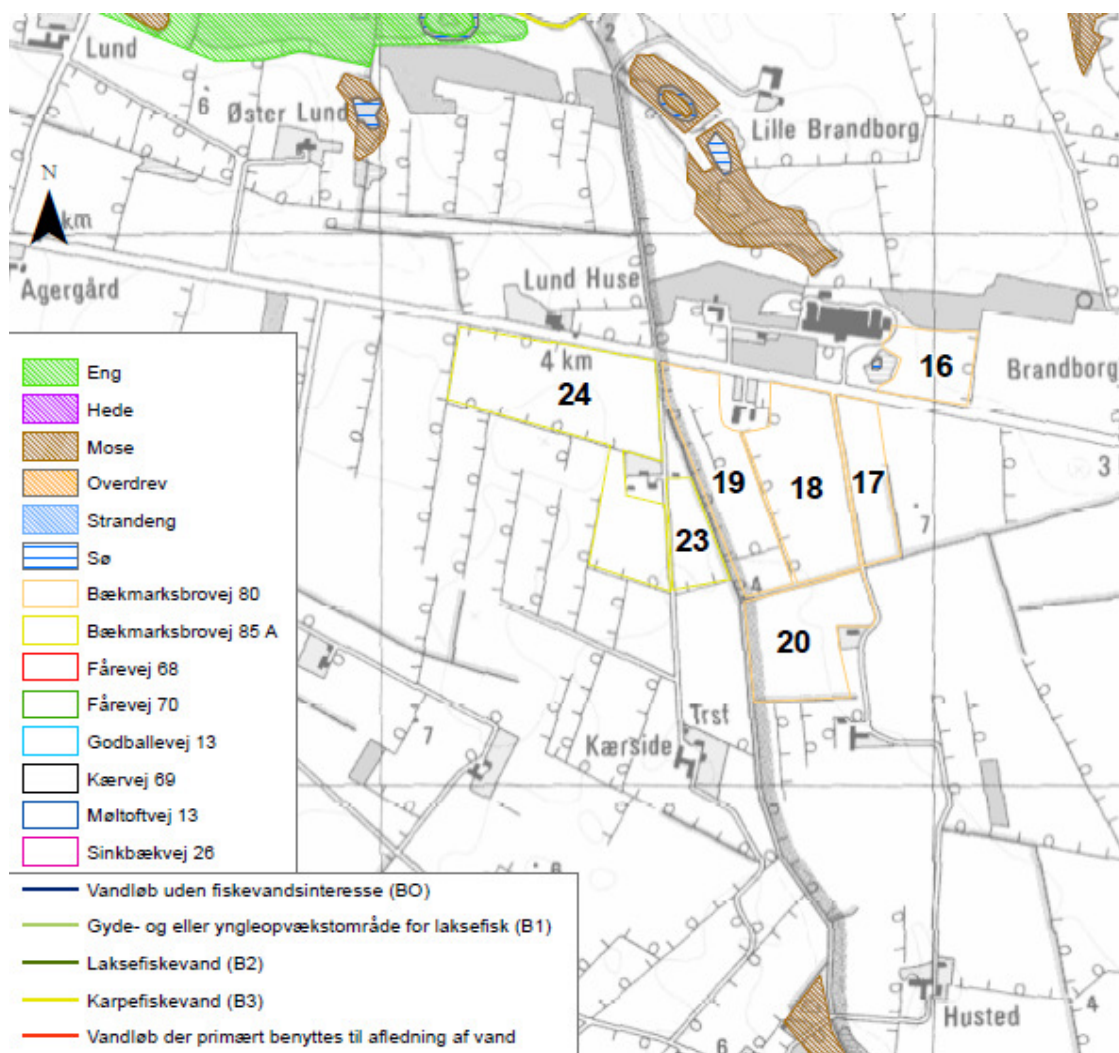

Figur 6: Oversigt over alle ejendommens arealer.

På Figur 7 og Figur 8 ses kort i målestok 1:10.000 over alle bedriftens arealer angivet med marknumre og § 3 beskyttede naturarealer og vandløb med målsætninger.

Figur 7: Arealer med marknumre omkring anlægget.

Figur 8: Arealer med marknumre syd for anlægget.

Udbringningsarealer

I Tabel 16 ses en oversigt over bedriftens udbringningsarealer, og hvorledes arealerne er klassificeret i forhold til nitrat og fosfor.

Tabel 16: Oversigt over udspretningsarealer.

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandet	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
4	7,38 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,38 Ha	0,00 Ha	7,38 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
7	4,30 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,30 Ha	0,00 Ha	4,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
15-2	0,53 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,53 Ha	0,00 Ha	0,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
15-1	0,30 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,30 Ha	0,00 Ha	0,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1	8,41 Ha	Ja	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,41 Ha	0,00 Ha	8,41 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2	9,60 Ha	Ja	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,60 Ha	0,00 Ha	9,60 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3	9,39 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,39 Ha	0,00 Ha	9,39 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
6-1	3,94 Ha	Ja	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,94 Ha	0,00 Ha	3,94 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5-1	2,32 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,32 Ha	0,00 Ha	2,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
6-2	1,31 Ha	Ja	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,31 Ha	0,00 Ha	1,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
21	5,53 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,53 Ha	0,00 Ha	5,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
22	4,24 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,24 Ha	0,00 Ha	4,24 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
31-2	7,92 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,92 Ha	0,00 Ha	7,92 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
31-1	4,67 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,67 Ha	0,00 Ha	4,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
32-1	3,65 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,65 Ha	0,00 Ha	3,65 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
32-2	0,90 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,90 Ha	0,00 Ha	0,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5-2	3,58 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,58 Ha	0,00 Ha	3,58 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
9	4,97 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,97 Ha	0,00 Ha	4,97 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
10	4,43 Ha	Ja	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,43 Ha	0,00 Ha	3,33 Ha	0,00 Ha	1,10 Ha	0,00 Ha
11-1	3,18 Ha	Ja	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,18 Ha	0,00 Ha	2,89 Ha	0,00 Ha	0,29 Ha	0,00 Ha
11-2	3,16 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,16 Ha	0,00 Ha	3,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
11-3	1,48 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,48 Ha	0,00 Ha	1,48 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8-1	2,23 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,23 Ha	0,00 Ha	2,23 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8-2	2,19 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,19 Ha	0,00 Ha	2,19 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
36	5,59 Ha	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,59 Ha	0,00 Ha	5,59 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
35	4,20 Ha	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,20 Ha	0,00 Ha	4,20 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
34	2,06 Ha	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,06 Ha	0,00 Ha	2,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandret	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
16	1,90 Ha	Nej	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,90 Ha	0,00 Ha	1,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
17	2,10 Ha	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,10 Ha	0,00 Ha	2,10 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18	4,76 Ha	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,76 Ha	0,00 Ha	4,76 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
19	3,98 Ha	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,98 Ha	0,00 Ha	3,98 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
20	3,94 Ha	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,94 Ha	0,00 Ha	3,94 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
23	1,49 Ha	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,49 Ha	0,00 Ha	1,49 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
24	8,05 Ha	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,05 Ha	0,00 Ha	8,05 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
12	7,85 Ha	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,85 Ha	0,00 Ha	7,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
33	4,32 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,32 Ha	0,00 Ha	4,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	149,87 Ha						0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	149,87 Ha	0,00 Ha	148,48 Ha	0,00 Ha	1,39 Ha	0,00 Ha

Jordbundstype

Den altovervejende del af arealerne svarende til 147,97 ha har jordbundstype JB1 (grov sandjord). De resterende 1,90 ha har JB2 (finsandet jord).

Dræn

En stor del af udspretningsarealet er drænet. Der sker ikke oplagring af dybstrøelse i markstak på udspretningsarealer.

Sædskifte

Virksomheden anvender sædskifte S4, som også er referencesædskiftet. Dermed stilles der ikke vilkår om anvendelse af et specifikt sædskifte.

S4 er et sædskifte med 40 % vinterkorn, 14 % lovpligtige efterafgrøder, 35 % vårkorn, 5 % ærter (0-10 %) og 10 % vinterraps. Udvasningsindekset er 98.

For at begrænse udvaskning af nitrat fra udspretningsarealerne er der i ansøgt drift udlagt 17 % ekstra efterafgrøder (udover Plantedirektoratets krav). Der stilles vilkår herom.

9.2 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

Ejendommens udbringningsarealer er beliggende i et let kuperet terræn med flere mindre søer og enkelte vandløb beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Alle udspretningsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er del af Natura 2000 område nr. 65. Nissum Fjord omfatter Habitatområde 58, Fuglebeskyttelsesområde 38 og Ramsarområde 4.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er havlampret, bæklampret, flodlampret, stavsild, laks, odder, vandranke, kystlaguner og strandsøer, enårig vegetation på stenede strandvolde, vegetation af kveller eller andre strandplaner, der koloniserer mudder og sand, strandenge, stabile kystklitter med urteagtig vegetation, kystklitter med dværgbuskvegetation, fugtige klitlavninger, indlandsklitter med lyng og visse, indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene, ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, næringsrige søer

og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, vandløb med vandplanter, våde dværgbusksamfund med kløkkelyng, tørre dværgbusksamfund (heder), artsrige overdrev og græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund ofte med blåtop, rigkær, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld. Heraf er kystlaguner og strandsøer, stabile kystklitter med urteagtig vegetation, kystklitter med dværgbuskvegetation, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld prioriterede naturtyper.

Fosfor

Afvanding til Natura 2000 område – Nissum Fjord

Nissum Fjord er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen hertil er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land.

Udspretningsarealerne, der alle afvander til Nissum Fjord, er beliggende i opland til sårbart Natura 2000 område mht. fosfor.

Flere af udspretningsarealerne ligger i opland til habitatnaturtype søerne Tangsø og Indfjorden i Natura 2000 området.

Udspretningsarealerne nr. 16, 17, 18, 19, 20, 23 og 24 afvander helt eller delvist til Tangsø. Oplandet til Tangsø er på ca. 13.589 ha.

Udspretningsarealerne, der afvander til Tangsø, udgør ca. 25 ha, hvilket svarer til ca. 0,2 % af oplandsarealet.

Tangsø afvander via en mindre kanal til Indfjorden.

Tangsø og Indfjorden er udpeget som habitatnaturtype nr. 3150 – Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks. Begge søer har god økologisk tilstand. I Regionplanen er både Tang Sø og Indfjorden A1/B målsat, hvilket er gældende for søer hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet selv om søen udsættes for en vis kulturpåvirkning. A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt. Målsætningen er ikke opfyldt. Tålegrænsen for naturtypen er ikke fastsat.

Målsætningen for søen var opfyldt ved basisanalyse i 2004. I Indfjorden har Ringkøbing Amt tidligere set indikationer på et øget næringsstofniveau i perioden 2000-2005, som på sigt kan betyde, at søen ikke længere lever op til sin særskilte målsætning i Regionplanen. For at sikre at den nuværende miljøtilstand i Indfjorden ikke forringes er det afgørende, at udvidelser eller omlægninger af husdyrbrug ikke resulterer i en øget næringsstofbelastning af søen.

Jf. udkast til vandplaner, opfylder både Tang Sø og Indfjorden miljømålet om god tilstand, hvad angår klorofyl, og planen iværksætter derfor ikke en særskilt indsats i forhold til landbruget.

Jf. Naturplanen er truslerne for naturtypen, belastning fra oplandet med okkerslam og næringsstoffer og/eller fosfor frigivet fra søbunden.

Oplandet til hovedopland 1.4 Nissum Fjord udgør godt 1.600 km². Udspretningsarealerne, der afvander til Nissum Fjord, udgør ca. 149,9 ha, hvilket svarer til ca. 0,1 % af oplandet til Nissum Fjord.

Husdyrloven stiller krav til fosforoverskud på drænedede lerjorde og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorde, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Arealernes fordeling i forhold til Husdyrlovens krav til fosforoverskud er følgende, se Figur 9:

- 148,46 ha (samtlige marker) ligger helt eller delvist i fosforklasse 0, hvor fosfortallet er under 4 eller hvor arealerne ligger udenfor områder, hvor Husdyrloven stiller krav til fosforoverskud.
- 1,39 ha (dele af mark 10 og 11-1) ligger delvist i fosforklasse 2, lavbundsarealer, hvor fosforoverskuddet ikke må øges uanset fosfortal.

Klassificering af arealerne i forhold til klasser vedrørende fosforophobning jf. ovenfor er sket på baggrund af fosforanalyser, som er indsendt og dokumenteret i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk over arealer der er overbelastet med fosfor.

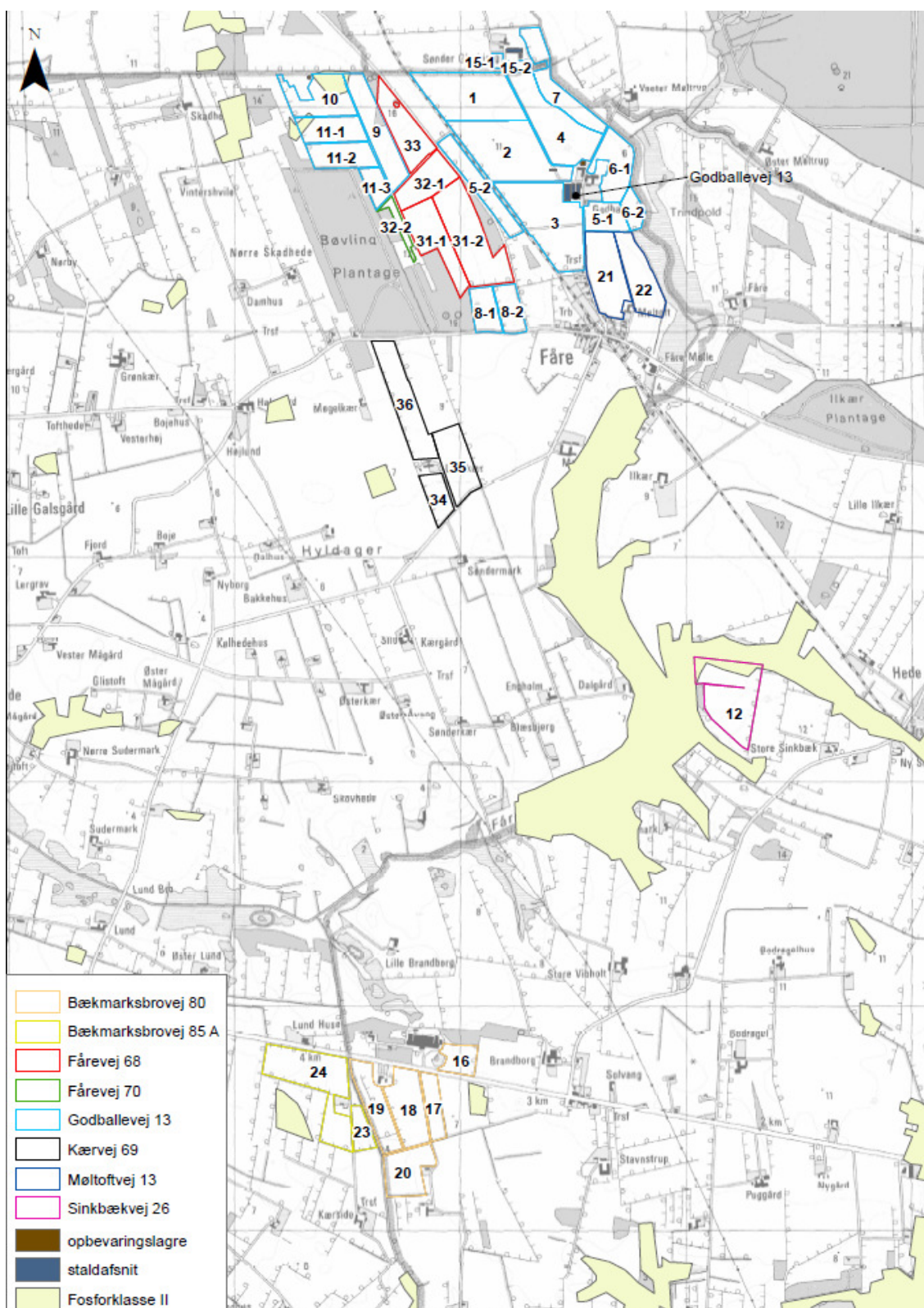
Den altovervejende del af arealerne har jordbundstype JB1, dvs. grov sandjord, hvor der forventes en lav udvaskning til overfladevandet.

Med den ansøgte udvidelse vil summen af fosfor i husdyrgødningen blive på 5.079,57 kg P, det giver en gennemsnitlig tilførsel af fosfor på 33,9 kg fosfor per hektar årligt. Afgrøderne frafører ifølge beregninger i ansøgningssystemet og notat fra Skov- og Naturstyrelsen ang.

"Standardsædskifter og referencesædskifter" 21,1 kg fosfor/ha.

Der er dermed beregnet et gennemsnitligt fosforoverskud på 12,8 kg P/ha/år, der opfylder kravet om P-overskud, og samtidigt er kravet om, at fosforoverskuddet på arealerne beliggende i fosforklasse 2 er i balance, overholdt.

Lemvig Kommune har stillet vilkår om maksimalt fosforoverskud på udspretningsarealerne.

Figur 9: Placering af arealer i fosforklasse 2.

Fytase

Der anvendes fytase-tilsat foderblandinger og fasefodring tilpasset hønnikernes og hønernes udvikling. Fasefodring er indregnet i normtallene, og derfor anvendes normtallene i husdyrgodkendelse.dk.

Da det er en forudsætning for beregningerne i ansøgningssystemet, at der er benyttet fasefodring, stilles der vilkår herom. Lemvig Kommune stiller endvidere vilkår om tilsætning af fytase til samtlige foderblandinger, se afsnit 10 om BAT.

Foderkorrektion (hønniker)

Der anvendes type 2 foderkorrektion, som har indflydelse på mængden af fosfor i husdyrgødningen. Tilvæksten (kg) pr. hønnike øges, mens foder (kg) pr. hønnike og fosforprocenten i foderet er uændret i forhold til gældende normtal for 2009/2010.

Korrektionerne er holdt op i forhold til normtal fra 2009/2010 i Tabel 17.

Tabel 17: Foderkorrektion for hønniker - fosfor

Fosfor	Norm (2009/10)	Korrektion
Kg foder/enhed	5,80 kg	5,80 kg
Kg tilvækst/enhed	1,25 kg	1,35 kg
Fosfor % i foder	0,70 %	0,70 %

Der er beregnet en type 2 foderkorrektionsfaktor for fosfor på 0,99 ud fra følgende formel:

$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 0,67)) / 3,2$:

$$((5,80 \times 0,70) - (1,35 \times 0,67)) / 3,2 = \underline{0,99}$$

Korrektionsfaktoren er beregnet ud fra den formelt godkendte formel for 2009/2010 med de aktuelle tal og angiver det niveau, som ansøger skal holde sig under.

Ved en sænkning af tildelt fosfor reduceres indholdet af fosfor i gyllen. Ved at fastsætte et vilkår om foderkorrektion type 2 stilles landmanden frit mht. til at variere på de tre faktorer, som indgår i beregningen af foderkorrektionen.

Der stilles vilkår om maksimal tilladt korrektionsfaktor på 0,99 og dokumentation herfor. Samtidig stilles vilkår om maksimal tilførsel af fosfor med husdyrgødning til arealerne.

Der stilles vilkår om sammensætningen af foderblandingen. Lemvig Kommune vurderer med baggrund i www.husdyrgodkendelse.dk og de tilhørende beregninger, at det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt.

Vurdering

Jf. Miljøstyrelsens supplerende vejledning om fastsættelse af yderligere vilkår § 29 i lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug kan kommunen pålægge et opland yderligere restriktioner, hvis kommunen vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau ikke er tilstrækkeligt til at beskytte et vandområde. Lemvig Kommune har ikke tillagt oplandet til Nissum Fjord yderligere restriktioner, idet det vurderes, at udvaskningen af fosfor fra de grovsandede udspretningsarealer er lav.

Husdyrtrykket i oplandene til Tang sø, Indfjorden og Nissum Fjord er generelt faldende. Idet der ikke iværksættes en særskilt indsats i forhold til landbruget i hverken Natur- eller Vandplanen for Nissum fjord på de 2 søer, og ansøgningen samtidig opfylder det generelle beskyttelsesniveau, er det Lemvig Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil påvirke målopfyldelsen for de 2 søer eller Nissum Fjord.

Det vurderes herefter, at beskyttelsesniveauet for fosfor jf. ovenstående er tilstrækkelig til at beskytte vandmiljøet, og der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Kvælstofudvaskning og overfladevand

Størstedelen af udspretningsarealerne (ca. 124, 9 ha) afvander via Fåre Mølleå til Nissum Fjord. De resterende udspretningsarealer af vander til Tang sø, der afvander til Indfjorden og derefter til Nissum Fjord. Se afsnittet om fosfor for en nærmere beskrivelse af Tang sø og Indfjorden og nedenfor om Nissum Fjord.

Nissum Fjord

Nissum Fjord er udpeget som Natura 2000 område nr. 65, som omfatter Habitatområde 58, Fuglebeskyttelsesområde 38 og Ramsarområde 4. Risikoanalysen har vist, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen hertil er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land.

Arealer, der afvander til sårbart Natura 2000 område klassificeres i nitratklasser. Afhængig af recipientens sårbarhed og reduktionspotentiale i % fra rodzonen til vandområdet kræves der lavere husdyrtryk pr hektar, end de generelle udspretningsregler for husdyrgødning giver mulighed for. Ved anvendelse af virkemidler er det imidlertid muligt at udbringe op til det generelle harmonikrav.

Alle husdyrbrugets udspretningsarealer ligger i nitratklasse III jf. ansøgningen.

Det betyder, at der er beregnet en reduktionsprocent for dyreenheder på 50,0 % i www.husdyrgodkendelse.dk, dvs. et reduceret husdyrtryk på 0,7 DE/ha (1,4 DE/ha ved de generelle regler). Ved hjælp af beregningsprogrammet Farm-N på www.husdyrgodkendelse.dk er den beregnede udvaskning af kvælstof fra arealerne på 87,40 kg N/ha ved et dyretryk på 0,7 DE/ha.

Med henblik på at begrænse og for at overholde krav om begrænset udvaskning af nitrat fra udspretningsarealerne har ansøger valgt at udlægge 17,0 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektorats krav. Dette virkemiddel medfører, at den reelle udvaskning beregnes til 78,40 kg N/ha i Farm-N ved et dyretryk på 1,39 DE/ha, hvorved krav til udvaskning af nitrat er overholdt. Lemvig Kommune stiller vilkår om 17 % ekstra efterafgrøder.

Det vurderes på denne baggrund, at de valgte sædskifter og den øgede andel af efterafgrøder giver tilstrækkelig reduktion i udvaskning af kvælstof via overfladevandet. I praksis betyder det, at der vil blive udbragt 1,39 DE/ha, men de valgte virkemidler – ekstra efterafgrøder – sikrer, at udvaskningen overholder kravet svarende til udvaskningen ved det reducerede husdyrtryk på 0,7 DE/ha.

Ved ny viden om kvælstofudvaskning via overfladevand, skal den bedst tilgængelige dyrkningspraksis eller teknik dog anvendes.

Oplandet til hovedopland 1.4 Nissum Fjord udgør godt 1.600 km². Udspretningsarealerne, der afvander til Nissum Fjord, udgør ca. 149,9 ha, hvilket svarer til ca. 0,1 % af oplandet til Nissum Fjord.

Næringsstofudvaskningen fra denne landbrugsproduktion er således ikke alene årsag til Nissum Fjords manglende opfyldelse af målsætningerne, men er sammen med andre produktioner årsag til manglende mål opfyldelse. Det vurderes på den baggrund, at påvirkningen fra projektet i sig selv ikke kan påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt. Yderligere vurderinger er i så fald ikke nødvendige.

Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt et tilgængeligt beregningsværktøj, der kan vise størrelsen af en eventuel akkumuleret merbelastning af kvælstof fra oplandet til Nissum Fjord. Det må forventes, at implementeringen af natur- og vandplanerne vil give et bedre grundlag for vurderingen af den akkumulerede miljøbelastning af Natura 2000-området. Imidlertid er beskyttelsen af Natura 2000 områderne indarbejdet i Husdyrloven gennem beskyttelsesniveauet i bilag 3 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse af husdyrbrug.

Det vurderes, at denne beskyttelse er tilstrækkelig til at sikre, at områdets udpegningsgrundlag ikke udsættes for en væsentlig negativ påvirkning.

Da der ikke foreligger et tilgængeligt beregningsværktøj, der kan fastslå en eventuel merbelastning af Nissum Fjord, som følge af nitratudvaskning ved udspretning af husdyrgødning på arealerne, og da der i nitratklassificeringen er taget højde for vandområdets store sårbarhed, vurderer Lemvig Kommune, at der på nuværende grundlag ikke er belæg for at stille yderligere vilkår til kvælstofudvaskningen fra arealerne.

Jf. Miljøstyrelsens supplerende vejledning om fastsættelse af yderligere vilkår § 29 i lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug kan kommunen pålægge et opland yderligere restriktioner, hvis kommunen vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau ikke er tilstrækkeligt til at beskytte et vandområde.

Samlet set vurderer Lemvig Kommune med det stillede vilkår, at det valgte sædskifte og den øgede andel af efterafgrøder giver tilstrækkelig reduktion i udvaskning af kvælstof via overfladevandet til at overholde beskyttelsesniveauet, og der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Kvælstofudvaskning og grundvand

Ingen af udspretningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland. Der er i ansøgningsystemet derfor ikke udført beregninger af grundvandets påvirkning med nitrat.

Alle udspretningsarealer ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

I områder med særlige drikkevandsinteresser må den nuværende arealanvendelse ikke ændres til en mere grundvandstruende art, og aktiviteter, der sikrer en god grundvandskvalitet, skal fremmes. I områder med almindelige drikkevandsinteresser skal etablering af anlæg eller aktiviteter, der medfører særlig risiko for grundvandsforurening, så vidt muligt, undgås. I områder med begrænsede drikkevandsinteresser kan

aktiviteter, der udgør en risiko for grundvandsforurening, placeres under hensyntagen til gældende lovgivning.

Lemvig Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte grundvandet, og kravet til udvaskning til grundvandet er således overholdt.

Arealer uden tildeling af husdyrgødning

Ansøger oplyser at der ikke findes ejede og forpagtede arealer udover mindre områder som gårdsplads, markvej mv. der ikke anvendes som udspretningsarealer.

Arealer beskyttet af § 7 i husdyrloven

Ingen af bedriftens udspretningsarealer grænsende op til § 7 beskyttet natur, og ingen af bedriftens ejede eller forpagtede arealer er beliggende i bufferzone I og II til § 7 beskyttet natur. Fra udspretningsarealerne til nærmeste § 7 beskyttede naturområde er der ca. 2,2 km.

Lemvig Kommune vurderer at afstanden til de § 7 beskyttede naturarealer er så stor, at de generelle krav i Husdyrloven er tilstrækkelige til at sikre naturområderne.

§ 3 Beskyttet natur

Flere udspretningsarealer grænser op til natur beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. De berørte områder er vist i Tabel 18 og Figur 7 og Figur 8.

Tabel 18: § 3 beskyttet natur grænsende op til udbringningsarealerne.

ID nr.	Naturtype	Målsætning	Terrænhældning	Grænsende op til udbringningsareal nr.
200126810	Fersk eng	C	< 6°	6-2
200126803	Fersk eng	C	< 6°	22
200127307	Mose	C	< 6°	12
200128324	Sø	-	< 6°	7

Vandløb

Udspretningsarealerne 7, 6-1 og 6-2 grænser op til Fåre Mølleå, der er B2-måls som laksefiskevand. Målsætningen er ikke opfyldt.

Terrænhældningen fra udspretningsarealerne mod vandløbet er mindre end 6°.

Lemvig Kommune vurderer, at vandløbet er tilstrækkelig beskyttet af kravet om 2 m dyrkningsfrie bræmmer jf. Bekendtgørelse nr. 789 af 21.6.2007 af lov om vandløb § 69.

Søer

Udspretningsareal nr. 7 grænser op til mindre sø (ID nr. 200128324), der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Søen er ikke målsat.

Terrænhældningen mod søen er under 6°.

Der er ikke foretaget biologiske registreringer i og ved søen (Naturdata).

Udspretningsarealet er indtegnet, så der er et mindre overlap mellem registreringen af søen og selve udspretningsarealet. Lemvig Kommune gør opmærksom på, at søer beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven ikke må anvendes som udspretningsareal.

For at beskytte søen mod yderligere eutrofiering og næringsstofbelastning samt beskyttelse af eventuelle forekomster af Bilag IV-arter (se afsnit nedenfor), vurderer Lemvig Kommune, at der skal stilles vilkår om 2 meter dyrknings-, sprøjte og gødningsfrie bræmmer omkring søen grænsende op til udspretningsareal nr. 7, målt fra søens øverste brink.

Ferske enge

Udspretningsarealerne nr. 12 og 22 grænser op til 2 C-målsatte ferske enge. Engene er ikke besigtiget jf. Naturdata.

Lemvig Kommune har gennemgået de ferske enge på luftfoto fra 2008 og ældre. Ferske enge er generelt ikke næringsstoffølsomme, og Lemvig Kommune vurderer, at engene har en tålegrænse på 15 -25 kg N/ha.

Moser

Mosen med ID nr. 200127307 er besigtiget i 2004, hvor der bl.a. er fundet tormentil, mose-bunke, pil sp., læge-baldrian, krybende hestegræs, stor nælde, og rød svingel.

Det er Lemvig Kommunes vurdering, at mosen er en kalkrige mose med en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år.

Heder, overdrev og strandenge

Der er ingen udspretningsarealer der grænser op til heder, overdrev eller strandenge.

Da ingen af udspretningsarealerne har terrænhældning over 6° mod de beskyttede ferske enge og mosen, og det samtidig vurderes at disse ikke er særlig næringsstoffølsomme, er det Lemvig Kommunes vurdering, at udbringning af gylle på ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de beskyttede ferske enge og mosen.

Det er Lemvig Kommunes samlede vurdering, at udbringning af gylle på de nævnte udspretningsarealer, sammen med det stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de beskyttede naturarealer.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er registreret et beskyttet sten- og jorddige grænsende til udspretningsareal nr. 22, se Figur 10. Der er ikke registreret beskyttede sten- og jorddiger på øvrige udspretningsarealer eller nær ejendommen.

Sten- og jorddiger må ikke beskadiges, ændres eller fjernes, og er beskyttet af Museumsloven.

Lemvig Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår i forhold til arealanvendelsen på udspretningsareal nr. 22.

Fredede fortidsminder

På mark 33 er der beliggende et fredet fortidsminde (gravhøj). Derudover grænser flere af udspretningsarealerne op til eller er beliggende tæt på fredede fortidsminder. Det drejer sig om udspretningsareal nr. 5-2, 8-1,

9, 31-1, 31-2 og 33. Der er ikke fredede fortidsminder beliggende nær husdyrbrugets bygninger. Se Figur 10.

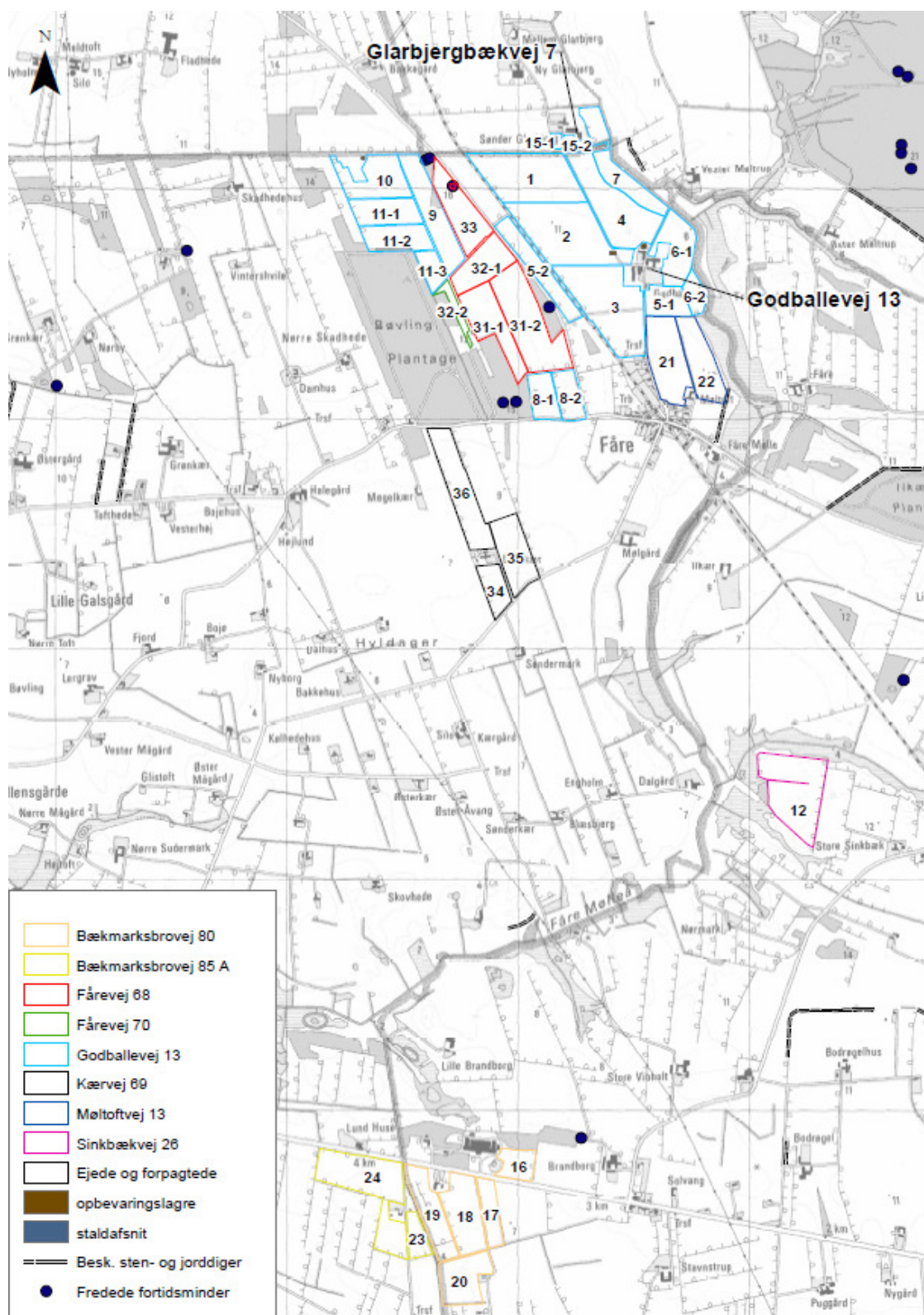
Fortidsminderne er beskyttet Naturbeskyttelsesloven, hvilket betyder, at der bl.a. ikke må ske ændringer af et fortidsmindes tilstand. Det vil sige, at alle aktiviteter, der påvirker fortidsmindernes indhold og overflade, ikke er tilladt. Der må ikke foretages jordbehandling, gødskning eller beplantning på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem.

Lemvig Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår i forhold til arealanvendelsen på ovennævnte udspretningsarealer.

Fredninger

Udspretningsarealerne og byggefeltet på Godballevej 13 og Glarbjergbækvej 7 er ikke i konflikt med fredninger.

Lemvig Kommune vurderer samlet, at kulturhistoriske værdier ikke vil blive påvirket af det ansøgte projekt.

Figur 10: Beskyttede sten- og jorddiger og fredede fortidsminder.

9.3 Natura 2000 og Habitatdirektivets bilag IV arter

Anlægget og udbringningsarealerne er beliggende udenfor Natura 2000 områder. Nærmeste Natura 2000 område er Habitatområde nr. 224 – Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage. Natura 2000 området er beliggende ca. 3,2 km øst for anlægget, se Figur 11.

Habitatområder udpeges for at beskytte og bevare bestemte naturtyper og arter af dyr og planter, som er af betydning for EU.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er bæklampret, odder, indlandsklitter med lyng og revling, kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, brunvandede søer og vandhuller, vandløb med vandplanter, våde dværgbusksamfund med klokkelyg, tørre dværgbusksamfund (heder) enekrat på heder, overdrev eller skrænter, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand, plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld er prioriterede naturtyper.

Natura 2000 området dækker et areal på 563 ha, og er beliggende i Klosterhede Plantage, som er et af de største skovområder i Danmark. Området er beliggende på en hedeslette, dannet under sidste istid ved aflejring af grus og sand. Iskanten strakte sig fra Bovbjerg mod Struer, og kan ses i dag som et højdedrag 1 - 2 km nord for Klosterheden. Plantagen gennemskæres i nord-sydgående retning af Flynder Å i en ret bred ådal, men desuden findes flere mindre vandløb i smeltevandsdalene.

Ca. 350 ha udgøres af større og mindre hedearealer. I flere af smeltevandsdalene er der kunstigt opstemmede småsøer. Den største af disse, Møllesøen, er dannet ved opstemning af Flynder Å.

I 1999 blev der udsat 18 bævere i Flynder Å-systemet. De har nu formeret sig til omkring 100 individer, som bygger dæmninger og fælder træer, hvilket giver området en hel særlig dynamik.

Naturområderne i Klosterheden er præget af beliggenheden i de store skove, som er domineret af nåletræer. De vigtigste naturtyper i området er de tidvis våde enge og hængesækkene langs vandløbene, som løber igennem plantagen. På de højere beliggende lysåbne arealer er der store arealer med tør hede og enkelte forekomster af surt overdrev. I vandløbene vokser der vandplanter, og der lever bæklampret. Odderen har også dens daglige gang langs vandløbene. I området ligger Rishøje Sø, som er en renvandet sø med planterne blærerod, kildemos og vandspir. Desuden er der i området flere brunvandede søer og vandhuller.

Næringsstofbelastning med kvælstof fra luften overskrider laveste ende af tålegrænseintervallet for alle naturtyper på udpegningsgrundlaget, hvor tålegrænserne er fastsat. Højeste ende af tålegrænseintervallet overskrides endvidere på hele eller dele af arealet med tør hede, hængesæk, tørvelavning og skovbevokset tørvemose. På de sure overdrev og kildevæld er der observeret en påvirkning fra landsbrugsdrift, da forekomsterne af disse naturtyper er smalle og ligger i direkte tilknytning til landbrugsarealer.

Det gennemsnitlige kvælstofnedfald i Lemvig Kommune, hvori Natura 2000-området ligger, er på ca. 16 kg N/ha/år, hvilket er lidt lavere end landsgennemsnittet. Belastningen med ammoniak og ammonium er ca. 6

% lavere end landsgennemsnittet, hvilket tyder på, at det lokale og regionale husdyrhold har en relativt lille indflydelse på kvælstofnedfaldets størrelse.

Overslagsberegningerne viser, at kvælstofnedfaldet på størsteparten af naturområderne i Natura 2000-området ligger mellem 15 og 25 kg N/ha/år alt afhængig af den lokale husdyrtæthed og naturområdernes overfladeruhed.

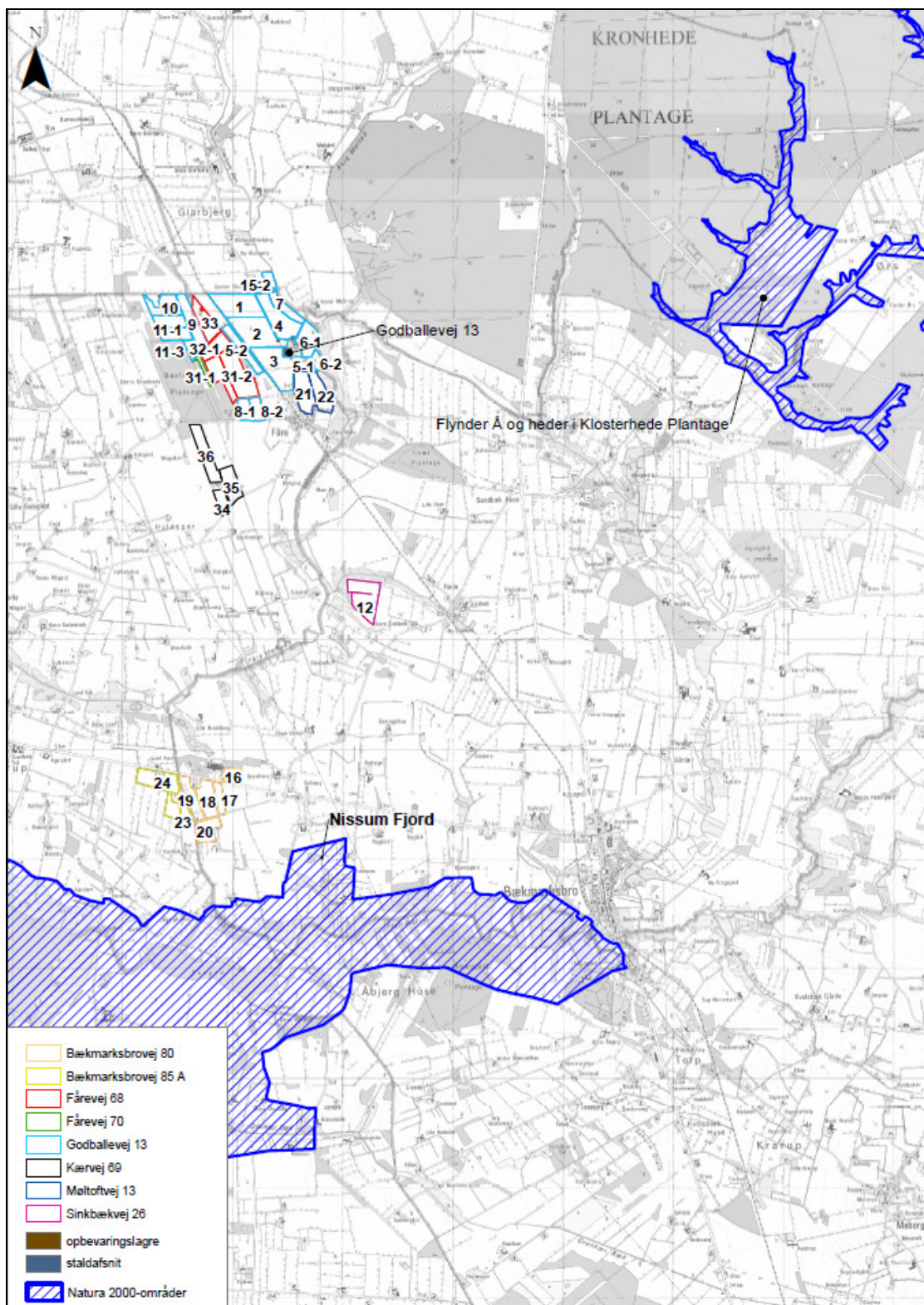
Fra anlægget til nærmeste ammoniakfølsomme habitat naturtype er der ca. 3,8 km mod øst. Habitatnaturtypen er en skovbevokset tørvemose (nr. 91D0), der har en tålegrænse på 10 – 20 kg N/ha/år.

Nærmeste ammoniakfølsomme habitatnaturområde i forhold til udspretningsarealerne, er beliggende ca. 3 km syd for disse. Det ammoniakfølsomme naturområdet er Byn sø, der er udpeget som habitatnaturtypen; ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden (3130), der har en tålegrænse på 5 – 10 kg N/ha/år.

Lemvig Kommune vurderer på baggrund af den store afstand fra anlægget til det kvælstoffølsomme habitatnaturområde samt den lille meremission i henhold til den supplerende ansøgning (skema nr. 16833), at der ikke vil være nogen ammoniakpåvirkning fra anlægget på området, og at Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag derfor ikke vil blive påvirket væsentligt.

Lemvig Kommune vurderer ligeledes, at udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en negativ påvirkning af Natura 2000 området samt de habitatnaturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget, pga. den store afstand fra udspretningsarealerne til Natura 2000 området.

Det er derfor Lemvig Kommunes samlede vurdering, at de generelle krav i Husdyrloven er tilstrækkelige til at sikre, at Natura 2000 området som helhed og de habitatnaturtyper, som er en del af udpegningsgrundlaget, ikke bliver påvirket af ammoniakemission fra anlægget eller driften af udspretningsarealerne.

Figur 11: Anlæggets og udspretningsarealernes placering i forhold til nærmest Natura 2000 område.

Bilag IV arter

Dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV er i henhold til direktivet særligt beskyttet, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted ved ejendommen eller på og omkring ejendommens udspretningsarealer. På

baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, birkemus, odder og spidssnudet frø.

Birkemus og odder er optaget på rødlisten fra 2010 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur. Arterne er gennemgået enkeltvis nedenfor.

Flagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus levevis vurderes projektet ikke at kunne skade disse, da der ikke inddrages eller nedrives bygninger eller fældes træer mv., der kan huse småflagermus.

Birkemus: Birkemusen forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde, samt tilstødende tørre arealer. De naturtyper birkemusen kendes fra, er i mange tilfælde beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og 8, Museumslovens § 29a samt delvist Museumslovens § 29e. Hensynet til arten kan derfor ofte ske gennem en restriktiv praksis i administrationen af disse regler. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på birkemus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Odder: Odder lever udbredt i Vestjylland. Odderen knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder med et højt naturindhold. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især i søer og moser med store rørskovsområder. Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejdet.

Spidssnudet frø: Spidssnudet frø kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområder, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelsesens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter bl.a. rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand, fragmentering pga. veje mm.

For at beskytte evt. vandhuller med spidssnudet frø stiller kommunen vilkår om 2 meter dyrknings-, gødsknings-, og sprøjtefri bræmme omkring søen på udspretningsarealet nr. 7. Kommunen vurderer herefter, at udvidelsen af dyreholdet og godkendelsen af udspretningsarealet, ikke har negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune har ikke yderligere konkret kendskab til registrering af nogle af de nævnte arter i og omkring ejendommens anlæg eller andre arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

På en mose ca. 2 km nord for anlægget er der fundet flere individer af plettet gøgeurt. Plettet gøgeurt er, som alle danske orkideer, fredet. Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller

dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbruget arealer.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at husdyrbrugets drift og udvidelsen af produktionen ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder og muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jf. Bekendtgørelse om udpeging og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

10. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Redegørelsen indeholder en beskrivelse af BAT for management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

10.1 Management

Ansøgers beskrivelse:

Henning Lisby Nielsen (ansøger) ejer ejendommen og derudover er der ansat 1 medarbejder, til i samarbejde med ejeren, at styre produktionen. Ejeren har det overordnede ansvar i forhold til myndigheder m.v.

Medarbejderne

Personale bliver oplært i pasning af fjerkræ. Ejer eller uddannet personale vil stå for daglig tilsyn.

Dagligt tilsyn

Dyrene tilses dagligt ifølge reglerne i Bekendtgørelse om beskyttelse af æglæggende høner. Der bliver ført daglig kontrol med foder, vand, klima, dødelighed og ægproduktion. Anlæg og bygninger vedligeholdes løbende og større eftersyn af anlæg foretages ved skift af hønshold hver 60. uge.

Skadedyrskontrol

Der er indgået en fast aftale med privat firma om skadedyrbekæmpelse.

Beredskabsplan

Der vil blive udarbejdet en dansk beredskabsplan for ejendommen i tilfælde af uheld. Hvis evt. ansatte ikke taler eller læser dansk skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de ansatte forstår.

Lemvig kommunes vurdering

Det vurderes ud fra ansøgers beskrivelser, at ansøger anvender bedst tilgængelig teknik indenfor management. Der er vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan.

10.2 Foder

Ansøgers beskrivelse

Der anvendes fasefodring for at opfylde høernes krav til næringsstoffer til tilvækst og reproduktion. Der anvendes op til 3 blandinger af tilskudsfoder. Derudover varieres andelen af hveden i foderet. Fasefodring er indregnet i normtallene for gødningsproduktionen, og derfor anvendes der normtal i www.husdyrgodkendelse.dk.

Der er foretaget justeringer i fodring af høner og hønniker med effekt på indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen, ved anvendelse af en type 2 korrektion med følgende korrektionsfaktorer:

- Korrektionsfaktor fosfor (hønniker): 0,99
- Korrektionsfaktor kvælstof (hønniker): 1,18
- Korrektionsfaktor kvælstof (høner): 0,93

Der anvendes fytasetilsat tilskudsfoder. Der er op til 520 FTU/kg tilskudsfoder (FTU; Fytase Units). Ved tilsætning af enzymet til foderet øges høernes evne til at optage fosfor fra foderet, og der udskilles mindre fosfor i gødningen.

Lemvig kommunes vurdering

Lemvig Kommune anser fasefodring som BAT, idet foderet tilpasses dyrets aktuelle behov. Da tiltaget er indregnet i normtallene, stilles der vilkår om anvendelse af fasefodring. Lemvig Kommune anser tilsætning af fytase til foderet som BAT, og der stilles vilkår herom. Ansøger anvender type 2-foderkorrektion for høner og hønniker mht. kvælstof og fosfor, og der er stillet vilkår om overholdelse af korrektionsfaktorer.

Samlet er det Lemvig Kommunes vurdering, at ejendommen lever op til BAT inden for fodring.

10.3 Staldindretning

Ansøgers beskrivelse

Gulvtype

Staldene på Godballevej 13 er indrettet med berigede bure, der jf. BREF er BAT. Burene er forsynet med rede med redemåtte, siddepinde, kloslibningsanordning og strøelsesbakke med strøelsesmateriale. Endvidere anvendes hyppig udmugning med gødningsbånd, hvor der udmuges 3 gange om ugen. Dette giver en ammoniakreducerende effekt på ca. 60 % i forhold til referencestaldsystemet (Beriget burægssystem med gødningsbånd og udmugning én gang om ugen) jf. BAT-bladet for fjerkræ – æglæggere, beriget burægstald "Gødningsbånd og hyppig udmugning".

Hyppig udmugning kan ikke angives i www.husdyrgodkendelse.dk. Derfor er den ammoniakreducerende effekt anskueliggjort ved at anføre det som kemisk luftvasker med en ammoniakreducerende effekt på 60 %.

Ansøger har hønniker i et staldsystem med gulvdrift på Glarbjergbækvej 7. I ansøgt drift laves der en mindre tilbygning til stalden, og der vil i ansøgt drift samlet være opstaldet ca. 37,14 DE i stalden/år, hvilket svarer til en

forøgelse af dyreholdet i stalden på ca. 10 DE. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke BAT-blade eller lign. for hønniker.

Lemvig kommunes vurdering

For at sikre, at forudsætningen om 60 % ammoniakreduktion fra burægstaldene overholdes, er der stillet vilkår om hyppighed for udmugning i burægstaldene. Det er herefter Lemvig Kommunes vurdering, at husdyrbruget samlet lever op til BAT mht. staldsystemer.

10.4 Forbrug af energi

Ansøgers beskrivelse

Ventilationen er trinvis styret med følere som registrerer temperatur og luftfugtighed. Der er samme belægning i staldene i hele produktionsperioden, variationen i ventilationsbehov stammer fra årstidsvariation. Ventilationen er primært i brug i sommerperioden.

I forbindelse med holdskifte rengøres og kontrolleres ventilationsanlægget indvendigt og udvendigt.

Der vælges belysning, som tager hensyn til elforbruget. Der opsættes lysstofrør (sparepærer) med lysdæmper. Der anvendes en type lysdæmper (højfrekvent) med et lavt effekttab. Der er ingen LUX-styring (dagslysregulering), da der ikke er vinduer eller lysplader i produktionsdelen.

I pakkerum og i forrum er opsat lys, som giver medarbejderne optimale muligheder for at udføre deres arbejde. Lyset over pakkemaskine følger krav i arbejdsmiljølovgivning. Staldbelysning er styret separat.

Der bruges normalt ikke varmetilsætning til æglæggestaldene udover varme i forbindelse med tomgang.

I perioder med stærk frost og i opstartsfasen med nye dyr, kan det være nødvendigt med opvarmning.

I æglæggestaldene rengøres ikke konsekvent med vand. Staldanlæg kan tør-rengøres med trykluft. Evt. vil gødningsbånd og tværkanal blive vasket med koldt vand og det øvrige inventar tør-rengjort. Rengøringen vil blive afsluttet med en desinfektion. Opdrætsstalden vaskes med koldt vand.

Lemvig kommunes vurdering

Ansøger har oplyst, at der som gennemsnit fra 2006-2008 var et konkret elforbrug på 131.188 kWh. Normtal viser, at det forventelige forbrug i nudrift er 115.566 kWh. Det reelle energiforbrug er dermed ca. 15.622 kWh højere end det beregnede. Dvs. det reelle forbrug er ca. 15.622 kWh større end normtallet svarende til ca. 14 %.

Lemvig Kommune vurderer, at der er gode muligheder for at reducere husdyrbrugets energiforbrug, og stiller derfor vilkår om, at bedriften får besøg af en energikonsulent indenfor 2 år fra godkendelsens meddelelse og, at der på baggrund af den udarbejdede rapport, skal laves en handleplan, der skal indsendes til Lemvig Kommune.

Lemvig Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at stille yderligere skærpede vilkår mht. energibesparende foranstaltninger på husdyrbruget.

Det vurderes samlet, at ejendommen lever op til BAT mht. forbrug af energi.

10.5 Forbrug af vand

Ansøgers beskrivelse

Ansøger får vand fra egen boring. Der er oplyst et vandforbrug i nudrift på 2.000 m³ til drikkevand og 175 m³ til vask af stalde og maskiner beregnet ud fra normtal. I ansøgt drift er det angivet, at forbruget stiger til 4.000 m³ til drikkevand og 250 m³ til vask af maskiner og stalde.

Hvis der rengøres med vand, anvendes iblødsætning af stalde før vask, som foregår med højtryksrensere.

Drikkenipler er placeret højt i bur for at lette hønernes vandoptagelse. Der er monteret spildrender under nipler. Ansøger oplyser, at der opretholdes et højt niveau af God Landmands Praksis og derigennem sikres det, at utætheder ved drikkenipler minimeres.

Der foretages daglig kontrol af vandforbrug for at opdage eventuelle lækager.

Lemvig kommunes vurdering

Der er i ansøgningen om miljøgodkendelse ikke angivet et konkret forbrug af drikkevand fra egen boring. For at sikre, at der er fokus på og kontrol med husdyrbrugets vandforbrug, stiller Lemvig Kommune vilkår om, at det årlige vandforbrug skal registreres og noteres i en logbog. Forbruget skal være tilgængeligt for myndigheden i forbindelse med miljøtilsyn.

Endvidere skal drikkevandssystemet drives og vedligeholdes således, at spild minimeres.

Lemvig Kommune vurderer med de stillede vilkår, at ejendommen lever op til BAT vedr. vandforbrug.

10.6 Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Opbevaring og behandling

Dybstrøelse fra opdrætsstalden bringes direkte ud på omkringliggende marker eller anbringes på møddingsplads på Godballevej 13 indtil udbringning. Dybstrøelsen overdækkes indtil udbringning, men dette er ikke anvendt som virkemiddel.

Afgasset gylle fra Lemvig Biogas anbringes i eksisterende gylletank på Godballevej 13 og i den ny gylletank vest for jernbanen nær udspretningsarealerne. En del af dybstrøelsen fra opdrætsstalden anvendes som flydelag på gylletankene.

Gylletankene tømmes regelmæssigt og der foretages fornøden inspektion og vedligeholdelse.

Påfyldning

Der er ingen fastmonterede pumper på de eksisterende gyllebeholdere. Gyllen bliver suget op fra beholdere via selvlæssende gyllevogne. Dette minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldning af gyllevogne og lastbiler.

Udbringning

Ansøger står selv for al udbringning af gylle og dybstrøelse. Gylle udbringes slangeudlagt og dybstrøelse bredspredes. Udspreddning af husdyrgødning sker i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lemvig Kommune vurderer

Lemvig Kommune vurderer, at ejendommen lever op til BAT vedr. håndtering af husdyrgødning, idet Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler vurderes at være overholdt.

10.7 Konklusion

Lemvig Kommune vurderer med de stillede vilkår, at der ikke er grundlag for at skærpe niveauet for BAT.

Lemvig Kommune vurderer samlet set, at ejendommen Godballevej 13 i ansøgt drift lever op til kravet om, at anvende BAT.

11. Affald og kemikalier

Døde dyr afhentes af DAKA efter behov – om sommeren ca. en gang om ugen og ca. en gang hver anden uge i vinterperioden. Døde dyr opbevares i container ved staldene indtil afhentning. Mængde pr. år er oplyst til 1500 – 3500 kg.

Fast affald opbevares i en 600 l container og afhentes efter behov privat firma. Ansøger har ikke oplyst, hvorvidt det faste affald består af brændbart affald.

Rengjorte dunke fra markkemikalier afleveres som fast affald.

Brugte kanyler samt tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afleveres på genbrugsplads som farligt affald.

Pesticider og -affald opbevares i aflåst kemikalierum. Det er ikke oplyst, hvorvidt kemikalierummet er indrettet med fast gulv uden afløb.

For at forhindre kemikaliespild er der vilkår om, at påfyldning og rengøring af marksprøjte skal foregå i maskinhuset, da der er fast gulv uden afløb i denne bygning.

Lemvig Kommune stiller desuden vilkår om, at erhvervsaffald skal bortskaffes i overensstemmelse med Lemvig Kommunes affaldsregulativ. Bl.a. skal brændbart affald bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder. Farligt affald herunder olie- og kemikalieaffald skal opbevares på tæt underlag uden afløb og klinisk risikoaffald skal bortskaffes igennem en indsamlingsordning.

Det vurderes med de stillede vilkår, at husdyrbrugets affaldshåndtering og kemikalieopbevaring sker korrekt og under hensynstagen til omgivelserne.

12. Forslag til egenkontrol

Der benyttes en staldtavle og logbog i tilknytning til produktionen. Dagligt føres logbog over produktionsresultater, antal æg, vandforbrug og kølerumstemperatur.

I logbog noteres uregelmæssigheder i forhold til driften, f.eks. strømsvigt, kølerumssvigt m.m.

Bedriften vil ved produktionsstart i ansøgt drift deltage i et leverandør HACCP-program (Hazard Analysis and Critical Control Points). Dette omfatter hygiejne, egenkontrol af kølerum, vedligehold af produktionsudstyr og indsamling af produktionsdata.

Der bliver årligt udarbejdet gødnings- og sædskifteplaner/regnskaber.

Der sker løbende vedligeholdelse af produktionsudstyr efter behov.

Ansøger medvirker i et opdrætsprojekt, hvor Videncentret for landbrug, Fjerkræ, løbende holder opsyn med opdrættet og indsamler data.

Ansøger oplyser, at der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for håndtering af akutte uheld herunder gylleudslip. Lemvig Kommune har stillet vilkår herom.

For at kunne kontrollere, at virksomheden overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, stiller Lemvig Kommune vilkår om, at virksomheden skal opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe dokumenter om husdyrgødning, næringsstoffer og dyrehold for de seneste 5 år.

13. Varetagelse af hensyn til landskab

Udvidelsen af opdrætsstalden på Glarbjergbækvej 7 er beliggende indenfor en åbeskyttelseslinje til Fåre Mølleå, som er en 150 meters beskyttelseslinje, hvor der bl.a. ikke må bygges indenfor. Afstand fra udvidelsen af opdrætsstalden til selve vandløbet er ca. 100 m. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugserhvervet er imidlertid ikke omfattet af dette forbud. Da der er tale om en mindre udvidelse af en eksisterende stald, som er nødvendig for bedriftens fremtidige drift, vurderer Lemvig Kommune, at udvidelsen af opdrætsstalden ikke er i konflikt med beskyttelseslinjens bindinger. Dele af anlægget på Godballevej 13 er også beliggende indenfor åbeskyttelseslinjen, men udvidelsen af eksisterende stalde og nybyggeri af stald foretages udenfor åbeskyttelseslinjen. Ejendommen er ikke beliggende indenfor andre beskyttelseslinjer.

Anlæggene på Godballevej 13 og Glarbjergbækvej 7 er placeret udenfor et område, der ifølge regionplanen har landskabelig værdi. Den nye gyllebeholder placeres væk fra de eksisterende anlæg. Beholderen opføres

ligeledes uden for et område med landskabelig værdi. I overensstemmelse med Husdyrloven stilles der vilkår om skærmende beplantning og om at beholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for husdyrbruget.

Det vurderes med de stillede vilkår om beplantning og sløjfning, at det ansøgte projekt herunder den nye gyllebeholder, der placeres væk fra de nuværende anlæg, ikke vil påvirke de landskabelige værdier samt påvirke landskabets karakteristika væsentlig.

14. Ophør af husdyrbruget

Ansøger oplyser, at ved evt. ophør af driften vil staldene og gødningslagrene blive tømt for dyr og husdyrgødning. Gødning og foderrester vil blive fjernet, og vil blive tilført harmoniarealet. Stalde vil blive rengjort og desinficeret.

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, som vil medføre overdragelse af ansvarlighed for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, vil straks blive meddelt til tilsynsmyndigheden.

I vilkårsafsnittet er der stillet vilkår om, at der ved ophør af driften på ejendommen skal foretages oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare udgås. Herudover er der vilkår om at ændringer i ejerforhold skal meddeles tilsynsmyndigheden.

15. Alternative muligheder

Såfremt ansøgningen ikke resulterer i en miljøgodkendelse af ejendommen med tilhørende husdyrhold, vil konsekvensen være, at husdyrbruget på sigt ikke længere lever op til de krav, der stilles mht. miljøpåvirkning af omgivelserne og BAT. På længere sigt vil husdyrbruget desuden størrelsesmæssigt få svært ved at bevare konkurrencedygtigheden i forhold til andre ægproducenter.

16. Litteratur

- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven, nr. 463 af 21/05 2007.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 814 af 13/07 2006.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietank, rørsystemer og pipelines, nr. 259 af 23/03 2010.
- Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, 1640 af 13/12 2006.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19/12 2006.
- Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv., nr. 1152 af 23/11 2006.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03 2009.
- Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, nr. 1335 af 06/12 2006.
- Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 268 af 31/03 2009.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 408 af 01/05 2007
- Lov om landbrugsejendomme, nr. 616 af 01/06 2010.
- Lov om miljøbeskyttelse, nr. 1757 af 22/12 2006.
- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 04/12 2009.
- Lov om naturbeskyttelse, nr. 1042 af 20/10 2008.
- Lov om planlægning, nr. 1027 af 20/10 2008
- Museumslov, nr. 1505 af 14/12 2006.
- Regionplan 2005 for Ringkjøbing Amt.
- Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Af K. B. Frandsen (1994) udgivet af MLK Fyn, revideret 2002.
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.
- T. Ellermann m.fl., Atmosfærisk deposition 2008. NOVANA, Faglig rapport nr. 761